ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year $4.00
Per half year $2.00

РІК XII. Ч. 48 (1411). ЧЕТВЕР, 24 КВІТНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, APRIL 24, 1930. No. 48 (1411) VOL. XII.

The Provincial Library City

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

В огайській стейтовій вязниці згоріло 319 вязнів

150 ІНШИХ Є ТАК ТЯЖКО ПОПЕЧЕНІ ТА ПОКАЛІЧЕНІ, ЩО БІЛЬШІСТЬ З НИХ МОЖЕ ПОМЕРТИ

ВЛАДА КАЖЕ, ЩО САМІ ВЯЗНІ ПІДПАЛИЛИ ТЮРМУ, ЩОБ ПІДЧАС ЗАМІШАННЯ ВТІКТИ З НЕЇ, АЛЕ НЕВІДОМО, НАСКІЛЬКИ ЦЯ ЗАЯВА Є ПРАВДИВА.

КОЛОМБОС, Огайо, 22 квітня. — Один з найстрашніших пожарів в історії модерних вязниць мав тут місце вчора вечером, коли в огайській стейтовій вязниці згоріло на смерть або подусилося в димі 319 вязнів. 150 інших вязнів є так тяжко попечені й покалічені, що більшість з них може померти. Крім них, 100 вязнів було лекше попечених і покалічених.

Усіх вязнів у стейтовій тюрмі є 4,900, з них 835 були захоплені в горіючій частині вязниці.

Тюремна влада каже, що самі вязні підпалили тюрму, щоб підчас замішання втікти з неї. Кілько правди є в цій вістці, заледви чи можна буде коли довідатися.

Навіть капіталістична пресса признає, що ті вязні, що не були замкнені в своїх келіях, по геройськи рятували своїх товаришів, що були захоплені вогнем в келіях.

Чи самі вязні запалили тюрму, чи вогонь повстав з іншої причини, певним є, що вязні в огайській стейтовій тюрмі жили в дуже жахливих умовах. У нікотрій іншій "цивілізованій" країні вязниці не є так переповнені і вязні не живуть в таких страшних умовах, як власне в Злучених Державах. Цим треба пояснювати часті бунти в американських вязницях, при здавленні яких вязнича сторожа й військо вбиває десятки й сотки вязнів.

Доведені до розпуки, вязні пускаються на все, щоб лише дістатися на волю, однак з їх старань нічого не виходить, хіба що вони наложать головою.

30,000 КОМСОМОЛЬЦІВ НА КОНГРЕСІ В ЛЯЙПЦІҐУ; ТРОХ УБИТИХ

ЛЯЙПЦІҐ, Німеччина, 21 квітня. — Поліція напала тут учора на великий здвиг комуністичної молоді, в наслідок чого прийшло до розрухів, підчас яких три особи убито й багато поранено.

Около 30,000 молодих комуністів зібралося на Аугустус Пляц, роздогій площі, щоб відбути свій конґрес. Поліція старалася "очистити" площу від комсомольців і з того прийшло до загальної бійки та стрілянини. Боротьба велася кілька годин, заки здавлено розрухи.

Нинішний підрахунок жертв виказує, що один комуніст і два поліцаї є убиті, чотири комуністи є в шпиталі, три поліцаї є тяжко поранені, а шість інших є лекше поранених.

У "ВЕЛИКУ ПЯТНИЦЮ" ЗГОРІЛО В РУМУНСЬКІЙ ЦЕРКВІ 108 ОСІБ

ВІДЕНЬ, 22 квітня. — В румунськім селі Костешті, що лежить около 55 миль на північний захід від Букарешту, поховано вчора 108 осіб, що загинули підчас пожару в церкві у "велику пятницю". Сподіються, що помре ще дві особи.

Перші відомости доносили, що загинуло около 150 осіб, однак пізніше показалося, що число загинувших є менше. Порівнано не багато жертв згоріло у вогні. Найбільше загинуло від диму й газу та при заваленні даху церкви. Велике число між загинувшими становлять жінки й діти.

Пожар почався від свічки, обвиненої папером. Тому, що церква була деревляна й мала ріжні паперові прикраси, вогонь дуже скоро охопив її зі всіх боків. Двері церкви відчинялися в середину, а не на двір, тому серед великої паніки їх не можна було відчинити. В наслідок того загинуло так багато людей.

БЕЗРОБІТТЯ У ВІННІПЕҐУ ЗРОСТАЄ

Безробіття у Вінніпеґу щораз збільшається через те, що багато робітників прибуло з лісів, де робота вже закінчилася. В урядовім бюрі праці є тепер зареєстрованих більше як 2,000 робітників, що шукають за роботою і не можуть її ніде дістати. Є це найбільше число зголошених у бюрі за цілу зиму й весну.

Хоч кінчиться вже квітень, проте залізничі компанії не беруть ще робітників до будови залізних доріг, а також дуже незначне число робітників беруть до роботи на фармах. В наслідок того безробіття, замісць зменшуватися з весною, ще збільшується.

Індійські повстанці напали на британський поліційний арсенал і вбили 6 поліцаїв

МІЖ УБИТИМИ Є СЕРЖАНТ-МАЙОР. — ПОВСТАНЦІ ЗАБРАЛИ З АРСЕНАЛУ 1,000 КРІСІВ, 20 РЕВОЛЬВЕРІВ І 55 МУШКЕТІВ. — ЇХ БОРОТЬБА НЕ МАЄ ЗВЯЗКУ З КАМПАНІЄЮ ГОРОЖАНСЬКОГО НЕПОСЛУХУ, ЯКУ ПРОПОВІДУЄ МАГАТМА ҐАНДІ.

КАЛЬКУТА, Індія, 20 квітня. — Група зі 100 індійських повстанців зробила рейд на поліційний арсенал в Чіттаґонґу, на схід звідси, та вбила шістьох поліцаїв, що ставили опір. Між убитими є сержант-майор.

Перед рейдом на арсенал повстанці перетяли телефонічні й телеґрафічні лінії, що ведуть з міста, яке має около 30,000 мешканців, та виколіїли поїзд около 40 миль від міста, забльокувавши залізну дорогу.

З Калькути вислано військо до Чіттаґонґу для виловлення повстанців.

В Калькуті уставлено сильну варту коло всіх склепів, де продають зброю, а панцирні автомобілі й узброєні поліція заняли позиції на стратеґічних місцях. Влада видала приказ негайно перешукати місто за зброєю й амуніцією.

КАЛЬКУТА, Індія, 21 квітня. — Влада побоюється сьогодні, що велике напруження, яке існує по цілій Бенґальській провінції, ворожить серйозні наслідки. По цілій провінції переведено арештування, щоб не допустити до масових виступів.

Рівночасно поліція й військо перешукує гори коло Чіттаґонґу за 60 чи 100 повстанцями, що в пятницю в ночі напали на поліційний арсенал та інші публичні будинки в тім місті й убили шістьох поліцаїв. У звязку з цим рейдом переведено вже пять арештувань.

Після рейду на арсенал з нього зникло около 1,000 крісів, 20 револьверів і 55 мушкетів. Очевидно, вони були забрані індійськими повстанцями, які не мають прямого звязку з індійським національним конґресом і кампанією горожанського непослуху, що її проповідує Ґанді.

КАЛЬКУТА, Індія, 21 квітня. — Британське військо патролює сьогодні вулиці Чіттаґонґу, в Бенґальській провінції, та "втримує порядок" після наїзду повстанців у пятницю, що коштував життя девятьох осіб.

Інші звідомлення кажуть, що всіх убитих було около 12, включаючи вісьмох поліцаїв, що боронили арсеналу.

БРИТІЙСЬКА ВЛАДА ПРОГОЛОСИЛА НАПІВ ВОЄННИЙ СТАН

БОМБЕЇ, Індія, 21 квітня. — Тубильчий вислужений офіцир армії застрілив сьогодні двох британських урядовців Імпіріял Бенк оф Індія, на імя Донсмора й Гочінсона, в місцевости недалеко проходу Кайбер. Він убив також тубильчого жовніра, але негайно його самого вбила сторожа.

Двох провідників у кампанії горожанського непослуху арештовано сьогодні за порушення сільного закону.

Віцекороль Індії, лорд Ірвін, що перебуває тепер у літній столиці Сімла, відновив у Бенґальській провінції спеціяльні закони, що заводять в країні напів воєнний стан і надають владі надзвичайні права для здавлення розрухів.

БОМБЕЇ, Індія, 22 квітня. — Британська поліція робила сьогодні безуспішні старання прорватися через кордон гіндуських добровольців довкола соляних басейнів у Батія Бааґ. Три особи були поранені підчас боротьби.

ҐАНДІ ПРОТИ РЕЙДУ ПОВСТАНЦІВ НА ПОЛІЦІЙНИЙ АРСЕНАЛ

БОМБЕЇ, Індія, 21 квітня. — З приводу рейду на поліційний арсенал і вбивства поліцаїв індійськими повстанцями в Чіттаґонґу, в Бенґальській провінції, Ґанді заявив, що вісти про боротьбу в Чіттаґонґу є "сумним читанням", бо вони показують, що в Бенґалю є люди, які не вірять в його кампанію пасивного опору.

Він далі сказав, що добровольці в кампанії горожанського непослуху мають поборювати рівну боротьбу проти "насильства уряду і насильства тих, що не мають віри в ненасильство", себто мають поборювати тих, що ведуть боротьбу проти британської імперіялістичної влади.

Поліція перевела кілька арештувань. Між арештованими є професор Ґарпуре і два секретарі бомбейського провінціонального конґресового комітету.

ВАРШАВА. — Уневажнено мандат комуністичного посла Шпіцберґа.

ДО ЧЛЕНІВ КОМПАРТІЇ ТА МАСОВИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ У ВІННІПЕҐУ.

Всіх товаришів і товаришок проситься взяти участь в розношенню Першотравневого Бюлетину по робітничих кварталах міста.

Розношення відбудеться з Укр. Робітничого Дому в суботу, 26 квітня, в годині 2-ій по полудні.

Першотравнева Конференція.

ДВОХ УБИТИХ У БОРОТЬБІ БЕЗРОБІТНИХ З ПОЛІЦІЄЮ.

ВАРШАВА, 21 квітня. — Дві особи були вбиті й 19 поранених у Заверці, великім індустріяльнім центрі на половині дороги між Варшавою а Краковом, підчас сутички між безробітними а поліцією.

Депеша не каже, хто є убитий, але можна бути певним, що це безробітні, як також вони були поранені.

В ТОКІО СТРАЙКУЮТЬ ТРАМВАЄВІ РОБІТНИКИ.

ТОКІО, Японія, 21 квітня. — Поліція обчислила сьогодні, що після проголошення страйку трамваєвих робітників курсує лише 10 проц. трамваїв. Поліція арештувала сьогодні 50 страйкових провідників.

Розуміється, це є повідомлення поліції, яка представляє справу в некористь робітників.

ЗБУДУВАЛИ НОВУ ЗАЛІЗНИЦЮ В РАД. СОЮЗІ.

МОСКВА, 15-го квітня. — В день першого травня буде відкрита нова радянська залізнодорожна лінія "Турксіб" між Туркестаном і Сибіром. Нова лінія довга 1,100 миль і звязує територію збіжеву, лісову та мясну — Сибір, з рижовою і бавовняною — Туркестаном.

ЗАСУДЖЕНО КОМУНІСТИЧНИХ РЕДАКТОРІВ.

БЕРЛІН, 13-го квітня. — З Лайпціґу повідомляють, що там засуджено Фріца Гампеля, редактора комуністичної газети "Роте Фане", на два роки вязниці за "державну зраду". Ріхарда Шульца, другого редактора комуністичної газети, засуджено на 14 місяців вязниці також за "зраду".

ПОЇЗД УБИВ ДЕВЯТЬ ОСІБ В АВТОБУСІ.

ВАЛЄНЦІЯ, Еспанія, 18 квітня. — Недалеко Джілєту поїзд ударив у пасажирський автобус, тягнув його більше як 200 ярдів і вбив девять осіб. Двайцять осіб було покалічених. Автобус їздив між Валєнцією а Сеґорбе.

В Оніон лейк знайдено тіло юнійного орґанізатора

(Спеціяльна телеґрама до "Українських Робітничих Вістей".)

ПОРТ АРТУР, Онт., 20 квітня. — В мілкій затоці знайдено вчора вечером тіло Джана Воутілайнена, одного з двох організаторів, що поділися підчас страйку лісових робітників минулої осени в дистрікті Оніон лейк. Пошукування за Віктором Росвалом, другим орґанізатором, тепер посилено. Сундквіст.

* * *

Воутілайнен і Росвал, фінляндські робітники й організатори індустріяльної юнії деревних робітників, зникли невідомо як 19 листопада підчас своєї організаційної праці серед страйкерів у лісових кемпах. Боротьба між робітниками а компанією була тоді дуже загострена і все вказувало на те, що зникнення товаришів було ділом компанійних наганячів. Їх замордовано, щоб вони не організували робітників до боротьби з компанією. Справа не є достаточно вияснена й до сьогодні.

В Ню Йорку засуджено на вязницю Фостера і тов.

НЮ ЙОРК, 21 квітня. — Підчас одної з найбільш бурливих сцен у суді в останніх роках, пятьох провідників Комуністичної Партії Злучених Держав засуджено сьогодні на вязницю за участь у великій демонстрації безробітних у Ню Йорку 6 березня. Десять днів тому вони були признані винними за "незаконне зібрання".

Вилїям З. Фостер, Роберт Майнор, Ізраел Амтер і Гаролд Реймонд зістали засуджені на увязнення від одного дня до трох років у вязниці Томбс. Пятий підсудний, Джозеф Лестер, зістав засуджений на 30 днів вязниці.

Всі пять засуджених творили комітет безробітних, що був вибраний 6 березня на демонстрації безробітних, в якій взяло участь більше як 110,000 робітників.

Поліційний комишинер Гвейлен оповістив сьогодні, що комуністи звернулися за дозволом на параду в день Першого Травня і що він дасть їм дозвіл.

ОДИНАЙЦЯТЬ УБИТИХ В АРҐЕНТИНІ

КОРДОБА, Арґентина, 20-го квітня. — Наспівші сюди звідомлення кажуть, що одинайцять осіб було сьогодні убитих підчас стрілянини на вулицях Санта Роза. Боротьба велася між поліцією а членами демократичної партії.

Серед убитих є шеф поліції, два поліцаї, три жінки, троє дітей і два невідомі чоловіки.

Стрілянина розпочалася тоді, як поліція напала на учасників мітінґу, що на приказ шефа поліції мав уже закінчитися. Промовці на мітінґу, що відбувався на площі, гострими словами критикували уряд.

ПРОПАВ СЕКРЕТАР "ДНІПРА" І З НИМ ОКОЛО 60 ТИСЯЧ ДОЛАРІВ

ШІКАҐО, 12 квітня. — Стейтова прокураторія почала пошукувати Михайла Клима, секретаря і директора Будівельно-Позичкової Спілки "Дніпро", діставши від урядників цеї установи звістку, що він зник, оставивши в своїх рахунках недобір від 50 до 60 тисяч доларів.

Припускаючи, що він може захоче виїхати до Німеччини або Австрії, місцева влада звернулася до департаменту закордонних справ у Вашинґтоні з проханням провірити паспорти і слідкувати за ним утікачем у східніх портах.

Кажуть, що Клим пропав нагло десять днів тому. Коли він не явився в офісі "Дніпра", урядники спілки телефонували до його помешкання в Елмвуд Парку. Від жінки Клима дізналися, що він поїхав до Ню Йорку та що вона мала від нього телеґраму, але не знала, коли він поверне.

Михайло Гуль, голова, і Петро Винярський, скарбник, почали провірювати рахунки Клима і незабаром викрили, що у фондах спілки бракує що найменш $50,000, якщо не $60,000.

Клим має 44 роки і за цілий час свого співробітництва в "Дніпрі" поводився примірно, так що управа спілки ставилася до нього з повним довіррям. Його зникнення і недобір в касі заскочили управу спілки цілком несподівано.

(Мих. Клим був також одним з основателів "першого українського державного банку в Америці" і видатним діячем серед українських націоналістів. На останній конвенції УНСоюзу в Нюарку він виступав дуже завзято проти "більшовизму" в тій запомоговій організації.)

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year $4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Причард і МекҐреґор, у Вінніпеґу, Ман.

Передплата на рік $4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ І РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКА ПРЕСА.

Довгі роки у нас місяць травень був місяцем несення допомоги українській робітничо-фармерській пресі. Вже минулого року пресову кампанію в травні було скасовано, але зате відбулася двотижнева кампанія в березні з нагоди десятилітнього ювілею "Укр. Роб. Вістей". Кампанія ця не була як слід підготовлена й не принесла такої допомоги, яка хоч на половину заступила б травневу кампанію.

Цего ж року не було пресової кампанії ні в березні, не буде її і в травні. Ґазети ж мають бути: дві ґазеті й два журнали. З тим всі свідомі, організовані робітники не тільки погоджуються, але інакше справи уявляти собі не можуть. Коли б так хтось сказав: товариші, одна з наших ґазет перестає виходити з браку фондів... Це було б громом з ясного неба. Бо якже ж можна таке робити? Ми так привикли, щоб наші часописи зростали, збільшували свої сторінки, а тут нараз — маєш. Ми й чути не хочемо не тільки про таке, щоб котрась з наших ґазет перестала виходити, але щоб вона навіть зменшувала свої сторінки з вісім чи з шести — на чотири.

Нам вже вкучилися всі пресові кампанії і взагалі поклики про допомогу своїй пресі. Ми бажали б заперестати балачки про таку допомогу, але... ми хочемо, щоб проте наша преса зростала, бо вона наш учитель, організатор, оборонець, вона вказує нам шлях, яким ми повинні йти у своїй боротьбі за визвіл з капіталістичного гнету... Головно зараз, в часі великої економічної крізи, в часі великого загострення клясових боїв — преса надто потрібна, без неї — все одно, що без зброї.

Про це ми всі знаємо, пишемо, говоримо. Взяти хоч би таку справу, як канадійська петлюрівщина, яка підняла була крик і кампанію з нагоди ліквідації змовницької роботи її союзників на Радянській Україні — яку відправу дістала вона від нашої преси, як наша преса до самого дна висвітлила її ганебно-продажню ролю!

Факт, якого не заперечиш. Нині преса в руках організованого робітництва й фармерства, в руках свідомих робітників — просто незамінима зброя. Хай жиє і розвивається наша боєва, революційна робітничо-фармерська преса!

Можна ще навіть придумати революційніший клич. Бо справді ж таки ми хочемо, щоб наша преса жила, зростала й розвивалася на добро працюючим, а на загибель їхнім ворогам.

Але... як то говориться у "божому прикладі", "то річ, мосьпане, друга! Одно — творити язиком, а друге — перти плуга". Воно дуже добре вживати революційні кличі, добре з клясового боку висвітлювати значіння для працюючих революційної преси, але що іншого творити язиком, а що іншого — "перти плуга", тобто втримувати свою пресу при житті, дбати про те, щоб вона точно число в число виходила й на час тоді, коли її каса порожня.

У нас, треба признатися, дещо перехвалено щодо матеріяльного забезпечення нашої преси. У нас забагато отої самопевности, що "якось то воно буде". І хоч може коло нашої преси тяжко з фінансового боку, то якось "вони там у Вінніпеґу дадуть собі раду". І завдяки отому "якось дадуть собі раду" —минулого року ювілейна кампанія вийшла сдабо, до листопадової було далеко, а коли вона прийшла, то мусіла, не так, як минулими роками, забезпечувати пресу на майбутнє, але сплачувати її минулі кількамісячні довги.

Повторяємо: минулого року мали ми, хоч не велику, але все ж таки двотижневу ювілейну кампанію. Цего ж року не маємо й такої, а листопад далеко, далеко, а літні місяці довгі й тяжкі, а в касі нашої преси вже порожньо, порожньо.

Яку відповідь на це повинні ми дати? Травневої кампанії не проголошуємо, бо така ухвала з'їздів. Коли ми памятаємо про цю ухвалу з'їздів, то повинні памятати й про інші ані трішки не менш важні ухвали тих же самих з'їздів наших організацій. А ці інші ухвали з'їздів такі: кожний член ТУРФ-Дім і РЗТ — робітник повинен обовязково бути передплатником "Українських Робітничих Вістей", а фармер — передплатником "Фармерського Життя". Кожна членкиня Жіночої Секції ТУРФДім та РЗТ, робітниця й фармерка, повинна бути передплатницею "Робітниці", а кожний член і членкиня Секції Молоді ТУРФДім повинні передплачувати "Світ Молоді".

Це є одна частина ухвали. Друга частина ухвали — передплачувати, це не значить задовжуватися за ґазету або журнал по два і по три роки, але на час відновлювати передплату, не чекаючи коли аж в часі листопадової кампанії прийде три або чотири рази колектор до хати.

Друга ухвала є така, що при кожному відділі нашої організації повинні існувати пресові комітети, які повинні мати адресарі всіх передплатників нашої преси своєї місцевости й на основі їх контролювати не тільки чи члени та членкині наших організацій виконують ухвали з'їздів, але взагалі дбати, щоб всі передплатники даної місцевости вирівнували свою передплату та старатися приєднувати своїй пресі нових передплатників. Маючи у себе адресарі всіх передплатників своєї місцевости, комітет може легко перевірити, хто не є передплатником і старатися, щоб він ним став, або хто є, але задовжився, то щоб йому це пригадати.

Коли б всі відділи наших організацій подбали про виконання цих ухвал, то тоді лекше було б нашій пресі виконати ухвалу про скасування травневої кампанії. Бо та ухвала якраз головно базувалася на тих дальших ухвалах, які ми пригадуємо.

Третє — треба раз на завжди викинути з голови думку, що робітнича преса може обійтися без пресових кампаній, без пресових фондів, без допомоги організацій. Не тільки такі невеличкі ґазети, як наші, але такі великі дневники, як органи німецької, або французької компартії, що розходяться в сотках тисяч примірників, без такої допомоги обійтися не можуть. Про це ми повинні завжди памятати. Бо коли ми про це забудемо, то пізніше можемо цего дуже жалувати.

Якраз зараз, перед першим травнем, перед місяцем травнем, ми пригадуємо всім нашим організаціям, всім читачам і прихильникам нашої преси про цю дуже важну справу й кажемо:

Товариші, нашій пресі потрібна допомога. Наша преса нині, в часі загострення економічної крізи й зростаючих клясових боїв, повинна триматися на тому урівні, на який ми її піднесли довгими роками невпинної праці і самопожертв. Ми попереджаємо, що коли ми не зробимо нічого для своєї преси в місяці травні, то будемо примушені робити в місяці червні. Ми кличемо всі наші організації, всіх наших читачів, попрацювати в травні для поширення своєї преси, для вирівнування залеглих передплат, для того, щоб в травні, разом з кампанією за новим членством до ТУРФДім, попровадити кампанію за новими передплатниками, за вирівнанням залеглих передплат, за те, щоб всі ті члени й членкині наших організацій, які не є ще передплатниками нашої преси, стали ними обовязково в місяці травні.

Поформуйте всюди на місцях сталі пресові комітети, про які говориться в ухвалі з'їздів й заставте їх негайно до життя — до активної праці!

ЗРОБІТЬ ПЕРШЕ ТРАВНЯ БОЄВОЮ ДЕМОНСТРАЦІЄЮ РОБІТНИЧОЇ СОЛІДАРНОСТИ

Маніфест Центрального Виконавчого Комітету Компартії Канади

ДО РОБІТНИКІВ І БІДНИХ ФАРМЕРІВ КАНАДИ!
ДО ВСІХ ПРАЦЮЮЧИХ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ!

Через 41 років робітники всіх країн мобілізувалися на 1 травня проти капіталістичного невільництва. На цього першого травня ми мусимо ще вище піднести червоний революційний прапор повстання проти невільництва, заробітної плати, проти безробіття, проти імперіялістичної війни і кольоніяльного гнету!

Зворотна точка в історії!

1930 рік, є роком зворотної точки в історії! Капіталізм розкладається все глибше і глибше. Двацять мільйонів робітників в капіталістичних країнах находяться без роботи і примірають з голоду, а тим робітникам, які ще осталися при праці, обтинається плату і вони мусять працювати по десять, дванацять і тринацять годин денно з такою скорістю, яка нищить нерви. Хвиля бунту робітничої кляси наново піднимається з чимраз більшою могучістю і силою.

Через багато десятиліть робітники всіх країн прагнули знищити кайдани капіталістичного невільництва плати, звільнити світ від кляси кровавих імперіялістичних визискувачів, і встановити робітничу владу та будувати соціялізм, який замінив би сучасну працю і терпіння мільйонів в користь капіталістів, на соціяльну працю для добра всіх. Сила робітників, при помочі якої можна осягнути цю ціль, лежить в злуці всіх робітників, а ця злука є потрібна длятого, щоб перемогти ту силу, яка тримає капіталістичну клясу при владі. Средством, яке уможливлює робітникам осягнути цю ціль в теперішнім періоді, є існування комуністичної партії і Комуністичного Інтернаціоналу.

В часі більшої повоєнної крізи, коли то робітники в багатьох країнах зорганізували революційну акцію проти панування капіталу, соціял-реформісти і реакційні трейд-юнійні провідники вспіли розбити ряди робітників і при їхній допомозі кроваві, узброєні сили капіталізму вспіли здавити робітничі революції в кожній країні окрім Росії, де робітники вийшли побідниками. Вони побідили тому, що були обєднані і тому, що мали сильну, залізно-дисципліновану партію — комуністичну партію.

Зараз соціял-реформісти є відвічальні перед робітниками за найогиднішу, найбільш цинічну зраду робітничої справи. Вони кинули в болото найвищі аспірації робітників. Вони зрадили робітних. Вони зрадили справу солідарности працюючої кляси. Вони пристали до пануючої кляси, як лакеї і слуги, щоб побороти рух робітничої кляси.

Комуністична партія тримає високо прапор пролетарської революції! Під цим прапором робітнича кляса зараз вступає на дорогу величезних боїв.

Боротьба проти імперіялістичної війни.

З загостренням крізи, імперіялістичні держави поспішають з своїми воєнними плянами. Імперіялістичні рабівники мусять шукати якогось виходу з крізи і вони мусять відвернути увагу робітників від війни. Вони мусять найти новий претекст до чимраз насильнішого здавлення робітничого руху. Їхні гармати є звернені в першій мірі на Радянський Союз. Але нині вони хочуть роззброїти думки робітників при помочі пацифістського МекДоналда і при помочі пшику лондонської конференції, яка в дійсности не є нічим іншим тільки більшим зброєнням, більшою і сильнішою морською фльотою, яку треба збудувати танщим коштом і при більшій раціоналізації.

Робітники Радянського Союзу видвигнули клич пятирічного пляну соціялістичного будівництва, змітають з лиця землі капіталістичних багатих селян як клясу і тим способом всувають останнього внутрішного союзника світового імперіялізму. Радянський Союз переходить зараз через економічне відродження і через такий конструктивний період, якого ще не знала людська історія. Він йде вперед до соціялізму!

І власне длятого капіталісти використовують всі свої сили, щоб затемнити уми робітників і приготовити їх до війни проти Радянського Союзу. Папа, рабіни і ціла армія теольоґічних потентатів і лікарів опіюму зістали покликані до служби, щоб приготовити війну проти Радянського Союзу.

Боріться проти зниження плати і системи спід-ап! Боріться проти безробіття!

Отже коли робітники Радянського Союзу поступають вперед з будуванням соціялізму і підносять свій життєвий рівень все вище і вище, то робітники капіталістичного світа стрічаються з чимраз гіршими обставинами. Кріза, яка безумовно буде в Канаді зростати і чимраз більше загострюватися, означає з одної сторони, що тисячі робітників, які працюють з прямо вбивчою скорістю, вимушеною босами, мусять працювати довші години і за нищу заробітну плату, а з другої сторони, десятки тисяч робітників находяться без роботи і живуть з своїми фамілями в крайній нужді. Ця ситуація вимагає від робітників тісної злуки; злуки тих, що працюють, з тими, що не мають праці; злуки широких тисячів робітників на основі боєвої програми домагань. Ми домагаємося 7-годинного дня праці і 5-дневного тижня праці.

Не зниження, але підвищення заробітної плати.

Дійсної асекурації від безробіття, кошти якої мають понести капіталісти через оподаткування і яка має виплачувати безробітним асекурацію, що буде рівнятися трейд-юнійній заробітній платі та буде контрольована комітетом безробітних, представниками трейд юній та представниками фабричних робітників.

Ці домагання є елементарними потребами робітників під цей час; це є найменше, що ми можемо домагатися від капіталістичних визискувачів. І ці домагання можна осягнути при помочі боєвої боротьби. Пітер Гінен, уряд Кінґа і провінціональні уряди разом з "робітничими політиканами" капіталізму і трейд-юнійними бюрократами, робили спроби запродати кожну боротьбу робітників. Вони запродали автомобілевих робітників, трамваєвих робітників і текстільних робітників. Ці реакціонери пробують розбити майнерські ряди в тій цілі, щоб так вони, як і боси, могли і надалі їхати на плечах майнерів. Ми мусимо зміцнити боротьбу, щоб відбити їхні атаки на наш життєвий рівень і ми мусимо перейти до наступної боротьби за кращі умовини, за асекурацію від безробіття, яка має бути виплачувана з кишень визискувачів, а не з обтягань заробітної плати робітників. Ми мусимо боротися за семигодинний день праці, пятьдневний тиждень праці з платною двотижневою відпусткою на рік. Все це можуть осягнути робітники тільки при помочі своєї боєвої сили. Не можна домагатися щось меншого, підчас коли визискувачі при помочі експльоатації нагромаджують більйони доларів зиску! Щоб можна було успішно боротися за ці елементарні домагання, робітники мусять зорганізувати свої сили. Урядники босівських трейд-юній не поможуть робітникам орґанізуватися, навпаки, вони будуть старатися не допустити їх до орґанізування. Робітники мусять орґанізувати нові боєві трейд-юнії під прапором ВОРКЕРС ЮНІТІ ЛІҐ, яка зараз обстоює все, що тільки є здорове, все, що тільки є важне в трейд-юнійнім русі. Орґанізування неорґанізованих робітників мусить йти впарі з орґанізуванням безробітних. І так рядовики працюючих і безробітних робітників створить єдність в рядах робітничої кляси знизу, на перекір реакційній і розкольницькій програмі фейкерів.

Розбийте поліційний терор!

Новий зріст боєвого робітничого руху в Канаді означає, що боси загострюють свій терор проти революційного руху. Сотні провідних боєвих робітничих борців були арештовані в минулому році, а ще більше сотні з них були побиті поліційними клобами. Навіть під цей час дозини боєвиків мають проти себе оскарження, за які вони мусять стати перед капіталістичний суд. Ми мусимо зміцнити нашу боротьбу проти поліційного терору будуючи свою власну зброю до боротьби; ми мусимо збудувати МІЖНАРОДНЮ РОБІТНИЧУ ДОПОМОГУ для оборони і помочі в страйкових боротьбах робітників; ми мусимо збудувати самооборончу армію, яка обороняла б наші зібрання і наші демонстрації від озброєних вбивців панської кляси; ми мусимо зміцнити Канадійську Робітничу Оборончу Лігу для оборони вязнів клясової війни.

Хай живе індійська революція!

Індійська земля піднимається в полумінї під ногами британського імперіялізму! Мільйони бідних і пригнетених селян та робітників, які десятками років примірали з голоду, щоб тільки забезпечити багацтва британських імперіялістів, рухаються до революційної боротьби. Помимо фальшивого гіпокритизму і зрадницької політики Ґанді, індійські маси приготовляються до збройної боротьби проти британського імперіялізму, яка остаточно прожене британських імперіялістичних рабівників з берегів Індії. Ремсей МекДоналд, сніжно-білий фашіст, вже є заплямлений невинною кровю індійських мас, але кожна унція крови, яка пливе з ран індійських революціонерів, вгноїть ґрунт під революцію, з якої виросте **Радянська Республіка Індії.**

Червона армія китайських робітників й селян йде вперед. Помимо кровавої політики американського імперіялізму в полудневій Америці, тамошні пригнетені маси стають з кожним днем більш і більш неспокійними. Таксамо арабських мас в Палестині не можна здушити кровавою рукою Британії, або сіоністичними британськими аґентами. Пригнетені народи полудневої Африки приготовляться також відбити британську нагайку невільництва. Нова хвиля революційної боротьби піднимається в пригнетених кольоніях.

Всі ці речі надають спеціяльної ваги першому травні 1930. Першотравневий день, є великим днем революційної боротьби. В історичний день робітничої солідарности, робітники цілого світа стрінуть кроваві фашістські сили буржуазії і її лакеїв соціял-реформістів, непоборимою, масовою, робітничою силою.

Перше травня, як великий революційний день солідарности робітничої кляси, зістав зраджений так званими "робітничими провідниками". Зараз 1 травня є днем робітничої злуки під проводом робітничої партії, комуністичної партії. Капіталістичні визискувачі вживають всяких средств, щоб обезчестити, знеславити і здавити комуністичну партію. Комуністична партія наповняє капіталістів великим страхом і злобною ненавістю. Капіталістичні поганячі невільників, імперіялістичні творці війни і соціял-реформістські зрадники бачуть в комуністичній партії найвищий вислів бажання робітничої кляси до робітничої влади; вони бачуть в комуністичній партії смертельного ворога своєго панування. Для успішної боротьби робітників проти системи спід-ап, обниження заробітної плати і проти безробіття, проти нової кровавої імперіялістичної війни і за оборону Радянського Союзу, проти кольоніяльного гнету, за побіду повстань кольоніяльних народів — для цих боїв конечним є зробити ряди комуністичної партії ще міцнішими і могутнішими. Кожний боєвий робітник мусить негайно стати в ряди комуністичної партії і зробити 1 травня днем рекрутування до партії робітничої кляси.

Хай довго живуть революційні традиції першого травня!

Ставайте в ряди робітничої партії, комуністичної партії!

Злука безробітних і тих робітників, що працюють, для боротьби проти системи спід-ап, обниження заробітної плати і проти голодування!

За 7-годинний день праці і за 5-денний тиждень праці!

Асекурація від безробіття, яку мають виплачувати капіталісти з своїх кишень!

Відбийте очернюючу кампанію проти Радянського Союзу!

Стійте готові до оборони Радянського Союзу перед імперіялістичними бандитами!

Хай живе індійська революція!

Хай довго живе справа світової соціялістичної революції!

Центральний Виконавчий Комітет Комуністичної Партії Канади.

ТРЯСУТЬСЯ КОЛІНА ПАТРІОТАМ

"Кан. Фармер" пише, що президент СУС самий подописував на протестах проти "червоного терору", що він домагається незалежної України.

"Кан. Українець" секондує. Виходить, що протести СУС-а проти "червоного терору" були в дійсности фабриковані президентом СУС-а, як про це писали "Укр. Роб. Вісти".

***

Відколи "Укр. Голос" наказав, щоб його читачі не читали "Укр. Роб. Вістей", бо в них є багато правди, від тоді всі книгарні розпродують "Укр. Роб. Вісти" чотири рази більше, як попередньо.

***

Орган "Ліґи Британських Українців" закидає "У. Г.", що він не патріотичний, бо не хоче самий боротися за "самостійну Україну", а просить канадійського міністра заграничних справ, щоби йому створив "самостійну Україну".

***

Конференції всіх провінцій та конференції представників всіх провінцій з домініяльним урядом в справі полагодження безробіття, відбувалися цілу зиму.

Як тільки комуністи викличуть робітників на демонстрацію, то пани зараз же відбувають й конференції "для полагодження безробіття". Буржуазія дурила голодних робітників, що вона також "сушить" собі голову. Результат зі всіх тих конференцій такий, що число безробітних подвоїлося.

Драпака.

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

Контр-революційні Змовники "СВУ" Перед Пролєтарським Судом

ПІДСУДНОГО ПАВЛУШКОВА ДОПИТУЮТЬ ДАЛІ.

ГОЛОВА. — Як ви вважаєте, це до певної міри підштовхувало вас на терористичні акти?

ПАВЛУШКОВ. — Я це так прийняв. Говорилося, що кілька терористичних актів можуть вплинути на внутрішню політику радвлади... Взагалі-ж Єфремов і Дурдуківський посідали в цій справі подвійну позицію. Принципово вони були проти терору, але вважаючи що ми живемо в час перманентного терору з боку радянської влади, перебуваємо на фронті — гадали, що треба використовувати зброю своїх ворогів.

ГОЛОВА.—Будучи принципово проти, на практиці Єфремов і Дурдуківський благословляли терор?

ПАВЛУШКОВ. — Виправдували терор. Як доказ цього, підсудний зазначає, що другого дня по смерти Леніна вони казали, що було-б корисно знищити 10 — 15 найзначніших діячів партії і в такий спосіб спричинитися до розвалу партії. Вважалося, що смерть Леніна це дуже зручний момент для запровадження терористичних актів. Це питання обговорювали так на засіданні п'ятірки "СУМ". Три члени вважали, що терористичні акти треба провадити проти найвидатніших діячів, а двоє, в тому числі й Павлушков що: "нікому не слід лишатися на світі й вбивство кожного комуніста є досягнення... Треба поширити діяпазон терористичної діяльности також на комсомольців і піонерів."

ПАВЛУШКОВ розповідає далі, що 1924 року по Києву ширилися навіть чутки ніби хтось душить піонерів червоними краватками. Дурдуківський розповідав, що батьки примушені були своїх дітей виписувати з організації... Члени "СУМ" вважали, що "незалежно — хто це робить, явище позитивне, бо через це дитячий комуністичний рух гальмується". Казали, що добре було-б душити також комсомольців, Єфремов вважає цих убивців за "своїх невідомих спільників-друзів".

ГОЛОВА. — Значить, вбивство, чи можливі вбивства дітей збігалися з завданням "СУМ"?

ПАВЛУШКОВ. — Так, бо наше завдання було боротися з комуністичним рухом серед молоді.

Член суду тов. ВОЛКОВ просить висвітлити ролю повстання.

ПАВЛУШКОВ заявляє, що останнього часу зовнішня військова допомога повинна була сприяти оформленню повстання в самій країні, тим часом як раніше (до існування "СВУ") була думка, що за головний чинник у справі повалення радвлади має стати головно чужоземне військо, що йому народнє повстання полекшувало-б лише просуватися вперед

Тов. ВОЛКОВ. — Ви сказали, що на думку Єфремова, для боротьби з більшовиками можна піти з усіма антирадянськими елементами?

ПАВЛУШКОВ. — Так.

Тов. ВОЛКОВ. — За переходової тактики ви вважали за можливе бути навіть під пануванням російських білогвардійських генералів?

ПАВЛУШКОВ. — Навіть.

ЯК ВОНИ ХОТІЛИ ПОВАЛИТИ РАДВЛАДУ.

Тов. ВОЛКІВ. — Ви казали, ніби у вас були думки, що радвлада штучно затримує постачання хліба людності. Чи не було так, що "БУД" робив ці затримки, ламав засоби постачання людности, а після валив усе на голову радвлади?

ПАВЛУШКОВ.—Може, що це так було, Це було завдання українських діячів, що працювали в справі постачання в кооперації.

Тов. ВОЛКОВ. — Чи не було так, що Єфремов докоряв вас і молодь за нездатність до справи терору?

ПАВЛУШКОВ.—Так бувало, й не раз.

Тов. ВОЛКОВ.—А чи не було у вас спроб реалізувати терористичні акти проти комсомольців?

ПАВЛУШКОВ.—Були, але випадково невдалі.

Тов. ВОЛКОВ. — Чи не ставите ви й учинки, й усю вашу діяльність в справі терору у зв'язку з тим, що казав вам Єфремов з цієї нагоди?

ПАВЛУШКОВ. — Випливає одне з одного.

Тов. ВОЛКОВ.—Уважали ви це за наслідок?

ПАВЛУШКОВ.—Так.

Тов. ВОЛКОВ.—Отже, можна зробити висновок, що Єфремов підмовляв у вашій особі "СУМ" до терористичної діяльности?

ПАВЛУШКОВ.— Він імпульсував мене, а через мене й "СУМ".

На запитання члена суду тов. Соколянського, як він розцінює своє минуле, Павлушков заявляє, що він визнає всю свою минулу діяльність за контрреволюційну.

— "Ще 1927—28 року, — каже він, — приглянувшись до життя, я й Матушевський не могли не бачити економічного, національного й культурного розвитку України, не могли не зрозуміти, що відрив України від Радянського Союзу неминуче перетворить її на кольонію капіталістичного Заходу. Перед нами тоді стало питання про те, що слід відмовитися від старої діяльности й одверто перейти на радянські рейки... Але нас затримували старі звязки, ми боялися стати зрадниками й тому свідомо відкидали від себе вагання і йшли далі своїм шляхом. Але тепер я бачу, що крім засудження, крім ганьби, діяльність моя та моїх товаришів по організації нічого не варта. Я засуджую своє минуле й хотів би, щоб усі мої слова, досвід процесу "СВУ" та "СУМ" урахували сотні молоді непролетарської, тієї молоді, що подібно до нас, сум'ївців, могла б опинитися в нашому становищі".

Тов. СОКОЛЯНСЬКИЙ.—Отже ви одверто й цілком щиро засуджуєте свою діяльність?

ПАВЛУШКОВ.—Так.

Тов. ЛЮБЧЕНКО, нагадуючи підсудному попередні його слова, каже: —"Я хочу поставити вам одне запитання в зв'язку з тим, як доходить до читачів те, що тут робиться. Ви вчера клопоталися перед судом, щоб зробити перерву через те, що ви втомлені й не можете без перерви продовжувати свої свідчення?

ПАВЛУШКОВ.—Так. Я просив суд і суд задовольнив моє прохання.

Тов. ЛЮБЧЕНКО (звертаючись до підсудного Єфремова). — Підсудний Єфремов, чи був на процесі такий випадок—у мене в руках газета "Новий Час", що виходить у Львові, від 17 березня, де великими літерами надруковано, що "професор Єфремов пять разів просив, щоб перервати переслухання справи, бо він перемучений цілоденними відповідями на запити, та суд відмовив його проханню?

ЄФРЕМОВ. — ЦЬОГО НЕ БУЛО. НАВПАКИ, КОЛИ Я БУВ СТОМЛЕНИЙ, СУД ЗАДОВОЛЬНИВ МОЄ ПРОХАННЯ.

Професор ГРОДЗИНСЬКИЙ (оборонець).—Яка дата?

Тов. ЛЮБЧЕНКО.—17 березня 1930 року.

Проф. ГРОДЗИНСЬКИЙ.—Вже поспіли? (Сміх у салі).

Тов. ЛЮБЧЕНКО.—Інформація очевидно складена до початку процесу, друкується тепер. Чи відповідали ви, підсудний Єфремов, на запитання голови суду так, як тут сказано: "Професор Єфремов відповів твердим, виразним голосом—Хочемо незалежної України?

ЄФЕМОВ.—Ні, я так не відповідав. (Сміх. Сміється і підсудний Єфремов).

Тов. ЛЮБЧЕНКО. — Наскільки я пригадую, прошу або поправити, або погодитись,—ми після довгого допиту дійшли до того, що ви так заявили, що ваша робота, ходом речей, привела не до незалежної України, а до поневолення України. Саме так відповідали ви й засудили свою діяльність?

ЄФРЕМОВ.—Так, я це стверджую.

Тов. ЛЮБЧЕНКО.—Коли вас допитували прокуратура й громадське обвинувачення, чи розповідали, що одержали листа від Чикаленка, що цього листа ви читали на засіданні "СВУ"? Я прочитаю вам другу газету, "Діло", що виходить у Львові, ви її знаєте. Тов. Любченко оголошує з львівського "Діла" від 15 березня 1930 року листа із Варшави українського емігранта Чикаленка, в якому він говорить, що вичитав у номері 56 московських "Известей" з 26 лютого цього року про акт винувачення проти "СВУ". У листі Чикаленко пише: "Вважаю за свій обовязок ствердити, що жадних листів до академіка Єремова у 1926 році не писав. Єдиний і останній лист, якого я надіслав до академіка Єфремова з-за кордону, був висланий у 1922 році. В листі тому не торкався жадних політичних справ і запитував його єдиною про долю моїх археольогічних здобутків, залишених в Академії Наук у Києві. Заявляю, що ці обставини можу підтвердити під присягою перед судом того краю, в якім я зараз живу". (Сміх в салі).

Тов. ЛЮБЧЕНКО запитує Єфремова, чи стверджує він, що одержав листа Чикаленка?

ЄФРЕМОВ. — Я стверджую, що одержав листа від Чикаленка 1926 року.

Тов. ЛЮБЧЕНКО.—Чи читали його на засіданні "СВУ"?

ЄФРЕМОВ.—Так.

Тов. ЛЮБЧЕНКО.—Таким чином, це "спростовання" Чикаленка не відповідає дійсності?

ЄФРЕМОВ.—Так.

Тов. ЛЮБЧЕНКО. Отже, лист був, лист стимулював організацію "СВУ", а тепер кого з Варшави спростовує Чикаленко? Як ви вважаєте, що Варшава підходяще місце для того, щоб спростувати документи в справі "СВУ"? (Сміх).

УСІ ЧЛЕНИ "СУМ" МАЛИ ЗБИРАТИ ГРОШІ НА ЗБРОЮ ПРОТИ РАДВЛАДИ.

ДОПИТ ПІДСУДНОГО МАТУШЕВСЬКОГО.

Далі найвищий суд перейшов до допиту підсудного Матушевського, що 1925—26 року був за члена керівної пятірки "СУМ", яка влилася до "СВУ" та реорганізувалася в юнацьку секцію "СВУ".

Підсудного допитує прокурор тов. МИХАЙЛИК.

Як і Павлушков, Матушевський стверджує, що "СУМ" була терористична організація, маючи за мету застосовувати терористичні акти проти видатних діячів партії й радвлади, а також і те, що частина "СУМ" вважала за потрібне застосовувати терор й проти місцевих представників радянської влади.

Як "завідувач фінансів", Матушевський розповідає, що всі члени "СУМ" повинні були збирати гроші на зброю.

Щодо організації "ТЄЗ", то до свідчень Павлушкова в цій частині він додає, що ця організація "мала на меті конкурувати з комсомолом, не пускати до комсомолу юнаків".

Допит переходить до громадського обвинувача тов. ЛЮБЧЕНКА. Він запитує, хто саме викладав історію й суспільствознавство в першій трудовій школі імени Шевченка в Києві, що її учнем разом з Павлушковим був свого часу й Матушевський.

МАТУШЕВСЬКИЙ. — Професор Гермайзе.

Виявляється, що, викладаючи історію України, професор Гермайзе закінчував на XVIII столітті. В першій "радянській" семирічці в Києві учнів зовсім не знайомили з історією громадянської війни на Україні й з революційним рухом. За такого викладача історії був проф. Гермайзе (один із головних підсудних на процесі), колишній український соціял-демократ, якого вони вважали за "марксиста" і який користувався серед членів організації, серед учнів і колишніх учнів школи імени Шевченка з великого авторитету в цій галузі.

Наприкінці оборонець т. ВОЛКОМИРСЬКИЙ запитує підсудного. — Ви засуджуєте, чи ні, вашу діяльність у "СУМ"?

МАТУШЕВСЬКИЙ. — Звичайно, засуджую. Я вважаю, що був під впливом тих самих авторитетів Єфремова й інших, які, отверто говорячи, авторитетами для мене тепер не залишилися.

"РОЗШАРУВАННЯ ВІДБУЛОСЯ. СИНИ СЕЛЯН ПІШЛИ ОДНИМ ШЛЯХОМ".

Після допиту підсудного Матушевського дає свідчення свідок Сава Малащук — колишній учень першої київської школи імени Шевченка, тепер член КСМ. Характеризуючи колишніх членів "ТЄЗ", а потім "СУМ", він говорить, що серед них були найреакційніші елементи. Не даремно Павлушкова колись прозвали Гіртлером. Він був фашістських настроїв.

Зупиняючись на моменті, коли Малащук вийшов із "ТЄЗ", прокурор т. МИХАЙЛИК запитує. — Хто ви за соціяльним походженням?

МАЛАЩУК. — Мій батько — селянин, наймит.

Тов. МИХАЙЛИК. — Ви пішли до комсомолу. А хто батько Павлушкова?

МАЛАЩУК. — Священик. Павлушков пішов у підпілля — до "СУМ".

Тов. МИХАЙЛИК підкреслює. — "Розшарування відбулося. Сини селян пішли одним шляхом".

МАЛАЩУК. — А поповичі іншим.

Громадський обвинувач т. Любченко порушує питання про той політичний гурток, яким Гермайзе керував у себе на кватирі.

МАЛАЩУК каже, що він бував у цьому гуртку.

Тов. ЛЮБЧЕНКО. — Він там виступав, як марксист?

МАЛАЩУК. — Це був гурток поточної політики й, крім того, опрацьовував історичний матеріялізм. Гермайзе виступав у ньому в меншовицькому дусі.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ГУРТОК З ЧЕРНЯХІВСЬКОЮ Й ІВЧЕНКОМ ПОШИРЮВАВ АНТИРАДЯНСЬКУ АҐІТАЦІЮ Й НАСТРОЇ.

ЗАСІДАННЯ СУДУ 20 БЕРЕЗНЯ.

ДОПИТ ПІДСУДНОГО ІВЧЕНКА.

Засідання суду 20 березня розпочалося допитом підсудного — літератора й члена "СВУ" ІВЧЕНКА.

Івченко — типовий буржуазний інтелігент: у політиці він — колишній есер, а останнього часу — член антирадянської контр-революційної організації; у національному питанні шовініст, що іноді виявляв антисемітські погляди, фільософ-ідеаліст в літературі, правий попутник, що в своїх творах відображав настрій власницької тенденції глитайства.

— Я не сприйняв, — каже Івченко, — тих процесів, що відбувалися в СРСР. Я в своїх творах передавав власні переживання, настрої того буржуазного оточення, що в ньому я перебував... Я писав для дрібно-буржуазної інтелігенції, головно сільської, бо пролетарська інтелігенція, як це визнає критика, мене не сприймала.

Першим допитує Івченка прокурор тов. АХМАТОВ. Він, насамперед, цікавиться, — які спільні інтереси зблизили його із Старицькою-Черняхівською.

Івченко з початку розповідає якусь ідилістичну казку... Він, бачте, ще з 23 року часто бував у родині Черняхівських, де збиралися літератори, читали й обговорювали твори, а незабаром за ініціятивою самого підсудного, утворили літературну організацію — асоціяцію письменників (Аспис).

Тов. АХМАТОВ кількома запитаннями, за допомогою власних зізнань підсудного на попередньому слідстві, зриває машкару з цього гуртка і встановлюється, що не був тонкий трюк.

"У літературному гуртку, що збирався в Черняхівської, — писав Івченко, — нас обєднували також глибокий скепсис до радянської пролетарської літератури, яку ми вважали за безсмачну, бездарну, неписьменну, нецікаву".

Щодо Старицької - Черняхівської, Івченко визначає, що вона була й залишилась дамою-патронесою з усіма властивостями буржуазного суспільства.

Кінець-кінцем, підсудний визнає, що літературний гурток Старицької-Черняхівської являв собою "певне організоване товариство, що ставило своїм завданням усякими способами поширювати контр-революційну агітацію, організовувати антирадянську думку й настрої серед суспільства".

Отже в такий спосіб створився сприятливий грунт, щоб заснувати справжню контр-революційну організацію. Так воно й сталось.

ІВЧЕНКО розповідає:

— На різдві 1926 року, коли всі близькі знайомі зібралися у Черняхівської, господиня дому заявила, що за радянських умов українська суспільність гине й тому треба поєднати розпорошені національні сили. Присутній Єфремов запропонував влаштувати на Україні "Спілку Визволення України". Пропозицію приняли, і так утворилося товариство.

Тов. АХМАТОВ. — Як ви особисто вважали своє завдання в "СВУ"?

ІВЧЕНКО докладно розповідає, що саме в той час його відштовхнула політика радянської влади в національному питанні, він бо вважав, що українізацію провадять тільки формально. Він не погоджувався також із радянським формулюванням, що "література має бути національною формою і інтернаціональна змістом". Отже, організація антирадянської спілки цілком відповідала його настроям.

На запитання прокурора т. АХМАТОВА — чого він власне шукав у "СВУ", — ІВЧЕНКО відповідає: — Я добре зрозумів уже із самої назви "СВУ", що ця організація прагне до самостійности України не в радянському, а УНР-івському розумінні.

Тов. АХМАТОВ. — Ви розуміли, що "СВУ" утворили саме для боротьби з радвладою?

ІВЧЕНКО. — В основному, розумів, але я не припускав, щоб це була в найближчому активна боротьба.

Громадський обвинувач тов. ЛЮБЧЕНКО зясовує — настрої яких соціяльних прошарувань відбивав у своїх творах письменник Івченко. Тов. ЛЮБЧЕНКО цитує одне місце з творів Івченка — "Світляки", де один з персонажів звертається до другого з такими словами: "Так, так, але подумай, село тепер так розклалося — страшно сказати. Подумай — самогон, розбишацтво, один-одному не вірить, заздрить, нічого святого. Тепер дуже страшно, Лесю".

— Ви, що називаєте себе дуже тендітною людиною, що емоційно сприймала настрої, — чиї настрої ви тут відбивали, — запитує тов. ЛЮБЧЕНКО.

ІВЧЕНКО. — Тієї бариньки, яку вивів.

Щоб продемонструвати, як "фільософська школа" Івченка оцінювала радянську дійсність, — Любченко наводить далі діяльог з другого твору Івченка — "Землі дзвонять":

— "Що ти робиш? Ліс рубаємо. Будуть знову будувати. Мені тут сидіти й дбати за землю. Зроблю нову оселю на долині... 10 тисяч прибутків що-року візьмеш, треба зуміти по-новому жити. Я хотів би одородитись, поставити тин навкруги. Нема нікому діла до другого".

Тов. ЛЮБЧЕНКО запитує: — Як ви думаєте, чиї настрої тут відбито? Той, що мріє про 10 тисяч і про високий тин, щоб ніхто не підійшов, хто він такий?

ІВЧЕНКО. — Це куркуляча тенденція.

Настрої, що їх змальовував Івченко дійсно відповідали земельній програмі "СВУ".

Тов. ЛЮБЧЕНКО підкреслює, що основна ідея твору "Землі дзвонять", саме відповідає Івченковій фільософії — високим тином одгородитися — приємно кожному міцному господарству окремо.

Тов. ЛЮБЧЕНКО. — Отже виходить, що "Землі дзвонять" тільки тим, хто на 50 десятинах, хто за програму "СВУ"?

ІВЧЕНКО мовчить.

Тов. ЛЮБЧЕНКО. — Ви знаєте, що за програмою "СВУ" селяни повинні були б платити за землю? Кому це продзвонило?

ІВЧЕНКО. — Тому, кому треба платити.

Далі тов. ЛЮБЧЕНКО зачитує такі місця з твору "Землі дзвонять":

"Нове життя твориться. Як там твориться, коли воно розлазиться, сердито обзивається мама. Оце саме твориться. Зараз люд злидніє, а оце ще трохи, стануть всі старцями голими, звірями. Тоді земля вкриється ревом, звірним ревом"...

„Радію, голубчику. Ми всі пнемось. творіться нове життя. Та, як ми створили його, коли цупко тримаємось за кожну дрібницю. У того стілець старенький, а у тої стрічка. А треба, щоб нічого старого не залишилось, щоб людина була зовсім дика, гола.

Що вона робитиме, така дика людина?

А вжеж побіжить вона по полях диких, по лісах, нажереться падлом, гадючиною, тоді може порозумнішає і зуміє краще збудувати собі життя"...

Так малював сучасне радянське село письменник Івченко.

На запитання ЛЮБЧЕНКА, Івченко цілком категорично відповідає, що він у своїх творах відбив настрої буржуазії, а зокрема в "Світляках" малював розклад старого хуторського господарства, "яке він хотів зберігти, з яким він у своїх творах аж ніяк не міг і не хотів розставатись".

Тов. ЛЮБЧЕНКО. — "Чи це не збігається з земельною програмою "СВУ", чи це не є програма столипинського хутора?"

ІВЧЕНКО. — Так, виходить, я цього хотів.

Далі він свідчить ніби у нього 1922 року був злам у бік співчуття радянській владі, тому, що він "побачив, що радянська влада приступила до будівництва й має певні успіхи".

Тов. ЛЮБЧЕНКО запитує: Коли більші успіхи були в радянському будівництві — 21, чи 27 року?

ІВЧЕНКО. — 27 року.

Отже виходить, що, "побачивши ще більші успіхи 27 року", Івченко... попрямував до "СВУ".

Далі ЛЮБЧЕНКО каже: Для нас цілком ясна ваша політика, ви почали писати "Землі дзвонять" 27 року, коли почали знимати ці дзвони.

Такі твори, як "Землі дзвонять" Івченко писав саме в той час, коли на селі відбувався крутий злам на колективізацію, на обмеження куркуля. Кажучи майже цілком точно словами самого Івченка, він тоді став "співцем куркульського лиха".

Розумуючи свідчення Івченка, тов. Любченко запитує, чи встановив Івченко певну функціональну силу політики "СВУ"?

ІВЧЕНКО. — Так, встановив. Відбивав настрої "СВУ".

Далі підсудного Івченка допитували оборонці т.т. ВИНОГРАДСЬКИЙ та ПОТАПОВ.

(ДАЛІ БУДЕ)

ПЕТЛЮРІВСЬКІ МАСКИ.

Маска за маскою. — На два боки. — Як виглядають справжні обличчя ворогів працюючих. — Фашісти, імперіялісти, обивателі, пенсіоновані політики і їхнє каяття. — Як письменниця Старицька-Черняхівська думала ділити землю. — Знову ундівська інформація. — "Вони пишуть неправду!" — заявляє Єфремов. — Не везе варшавському смітнику. — "Ми зробили величезну історичну помилку!"

Кожного дня через трибуну обвинувачених проходять все нові і нові обличчя, що мають загальну назву: "члени контрреволюційної таємної організації "Спілка Визволення України". По правді, це не обличчя, а маски, що їх відкривають аж на цьому процесі. Маски на два боки. Чимало з тих, що сьогодні сидять перед пролетарським судом Радянської України, на протязі років вдавали з себе прихильників радянської влади, прихильників робітництва і бідного селянства, а в єфремівському підпіллі були чистої марки петлюрівськими авантуристами. В більшості це люде, що працювали на державних посадах: вчителі, професори, академики.

Професор Гермайзе... На зовні вважав себе "зміновіховцем", "соціялістом - марксістом", себто визнавав радянську владу, вважав за потрібне співробітничати з нею, а в дійсності це була лише погана маска, бо в кабінеті Єфремова плянував повалення цеї влади та розподілу України поміж польських шляхтичів та німецьких капіталістів.

Академик Слабченко, що ніби був "істориком-марксистом", навіть пробував пролізти в члени комуністичної партії, на ділі-ж був першої марки фашистом і мріяв про те, щоби Україну зробити імперіялістичною державою.

На трибуні обвинувачених просувається маска за маскою. Доморослі фашісти, імперіялісти, обивателі, пенсіоновані політики, що піддержували закордонною петлюрівщиною, намагалися здійснити бажання західньо-европейських капіталістів та імперіялістів. На трибуні обвинувачених бувші царські і петлюрівські офіцери, автокефальні попи, колишні члени української соціял-демократичної партії. І коли стають вони перед судом, маски з їхніх облич спадають. Свої злочини супроти радянської влади і трудящих мас вони виказують, кінчаючи завжди каяттям.

Перед судом стара українська письменниця Людмила Старицька - Черняхівська, що належала до президії спілки поневолення України і здійснювала зв'язок з представниками чужоземної капіталістичної держави. Свої зізнання вона закінчує аґітаційними окликами в користь Української Соціялістичної Радянської Республіки. Починається допит державної прокуратури і громадських обвинувачів. І коли діло доходить до програми єфремівщини, за якою в плянованій Єфремовим державі (українській) кожному селянинові мали дати 50 десятин землі, громадський обвинувач т. Л. Любченко питає:

На Україні всего є 36 мільйонів десятин землі. Коли їх поділити на 50, то виходить, що землю від вас дістало б 700 тисяч господарств, або три з половиною мільйонів людности. А що ж робила б решта — 27 мільйонів українців?

Старицька-Черняхівська думає хвилину і відповідає:

— А решта збунувалась би і зробила б, як її краще.

— Значить — питає далі т. Любченко — як би ви були спробували здійснити вашу програму, то проти вас повстав би весь український нарід?

— Напевно — відповідає Черняхівська.

— Що ж робити, щоби не було такого бунту? — знову питає т. Любченко.

— Треба було заарештувати нас 45 душ і покласти кінець нашій справі — каже знову Старицька-Черняхівська і саля гуде від сміху.

В той час, як тут, в Харкові, відбувається суд, українська контрреволюційна преса за кордоном (на Західній Україні, в Америці), намагається як найчорніше представити його. Між іншим виписують в тій "щиро-патріотичній" пресі, що над заарештованими знущаються. На це Старицька-Черняхівська заявляє:

— Я не замовчу факта надзвичайно гуманного поводження представників ДПУ (Державного Політичного Управління) і це моє зізнання абсолютно правильне!

— Отже — питають далі — коли вони пишуть, що знущалися з вас, значить, вони брешуть?

— Вони навмисне помиляються — відповідає Старицька-Черняхівська і саля знову реготче. (Старицька делікатніше сказала, як автокефаліст Чехівський на адресу канадійського Свистуна, хоч Свистун його автокефальний собрат, та Чехівський свистунівську брехню назвав брехнею.)

Подібне спростування дає теж Єфремов, коли перечитують з ундо-фашистського львівського "Діла" заяву петлюрівських соціял-демократів, в якій вони кажуть, що члени їхньої партії ніколи не брали участи в створюванню контрреволюційної організації "Спілка Визволення України" і не були членами цеї "спілки". Єфремов перераховує тих соціял-демократів, що тепер за кордоном і були членами "спілки" і додає:

— Значить — вони пишуть неправду!

Отак на пролетарському суді спадають маски не тільки з тих, що сидять на лаві обвинувачених, але й тих, що шевдяються ще по капіталістичних державах. Ніяк не щастить закордонний петлюрівщині. Що не спростує в ундо-фашистській пресі, а на суді єфремовщина випростує ті хитро-мудрі брехні. (Якщо ті "спростувачі" слухають десь там в Польщі чи Німеччині радіо, то чують власними ухами "випростовування" їхніх брехливих заяв.)

Всі обвинувачені завжди підкреслюють, що вони засуджують свою контрреволюційну роботу і визнають її злочином. Старицька - Черняхівська свої зізнання закінчила словами:

— Мою минулу політичну діяльність в "Спілці Визволення України" а також діяльність закордонної тої ж "спілки", я — засуджую. Вважаю ту роботу за шкідливу. Я зробила велику історичну помилку і готова понести кару. Хай буде відомо всім, що люде, які тут сидять на лаві підсудних, зробили величезну історичну помилку...

Кожного дня через трибуну обвинувачених просуваються все нові і нові обличчя, що на протязі років прикривалися масками. Перед пролетарським судом старі маски спадають. Їх бачать тисячі робітників, що прислухаються з салі судовому процесові. Їхньої мови слухають мільйони через радіо. А десь там, за кордонами соціялістичної України, на варшавських смітниках, недобитки петлюрівщини скавулять про "знущання над заарештованими". Тим часом кожне судове засідання починається з четвертої години пополудні, коли кінчиться скрізь праця, щоби мільйони працюючих мали змогу через радіо-апарати слухати процес. І як бачите, радянська влада зовсім не дбає про те, щоби фашістсько-петлюрівська пропаганда пошкодила їй. Смішно про це думати. Навпаки — зізнання заарештованої єфремівщини найкраще переконують хоч би тих небагатьох, що може досі ще вагалися.

М. Іртан.

м. Харків, 1 квітня 1930.

Замовляйте у Видавничім Товаристві брошуру "ГАНЕБНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕТЛЮРІВЩИНИ". — Ціна лише 10 центів.

ТОВАРИЩІ РОБКОРИ! Пишіть до своєї сторінки з фабрик, з майнів, лісів, залізниць, фарм і від організацій. Пишіть з усіх усюдів і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИЩІ РОБКОРИ! Поширюйте свою ґазету між робітниками й фармерами! Зробіть свою сторінку справжньою трибуною трудових мас!

ПРОСОВУЄМО ВПЕРЕД НАШУ ПРАЦЮ!

Енсонвил, Онт.

В неділю, 6 квітня, свідоме робітництво святкувало 3 річницю новопобудованого будинку в Енсонвілі, Онт. Про це свята не буду писати, бо думаю, що напише робкор, або хтось інший.

Хоч зараз є страшне безробіття, а до того й папіриня тут працює чотири до пять днів в тижні, на перший заклик товариша з Тіммінс, щоби допомогли сплатити довг, що тяжить на Укр. Роб. Домі, робітництво місцеве зложило поверх 300 доларів.

Це є дуже велика сума на цю місцевість. Один робітник так і сказав:

— Я приїхав з ліса, та й заробив пару доларів, але зрозумів, що дійсно робітничі організації допомагають робітникові, даю пять доларів на сплату довгу, а лише два доларі оставляю собі на дальший прожиток, бо не маю роботи. Так свідоме робітництво вміє цінити свої організації, та давати відсіч всяким контрреволюціонерам.

Т. Ф—к.

РОБИЛИ ПІДСУМКИ НАШОГО ДІЯННЯ В УРД-ШКОЛІ ЗА ДРУГЕ ЧВЕРТЬРІЧЧЯ.

Вест Торонто, Онт.

В неділю, 30 березня, відбувся в нас у Вест Торонто шкільний мітінґ.

Мітінґ відкрила голова Юнацької Шкільної Управи т-ка О. Пановик. На перепровадження зборів вибрано тов. М. Пановика. Голова старшої кляси здала звіт. Вона говорила про дітей, що вони тепер приходять чисті до школи й лише два хлопці з брудними руками ходять ще в школу.

Секретарка да звіт з засідань шкільної управи, що відбувалися в місяці березні. Бібліотекар дав свій звіт, скільки книжечок прочитано, визначено і скільки переповіли.

Найбільше прочитано книжечок за це чвертьріччя, бо 705, а визначено 784. З визначених книжок не прочитано 79. Найбільше визначають менші учні, вони визначили 609 книжечок.

Санітар, здаючи свій звіт, зазначив, що старші товариші як мають який мітінґ в шкільній салі то часто кидають папіроси на підлогу. Цього вони повинні уникати, на це є плювачки й там місце на недокурки.

Голова молодших кляс здав також свій звіт. Він говорив, що спізнень було 8, брудні руки мали деякі учні 24 разів, а також багато пустували (за це в місяці березні не було ані одного випадку бешкетування).

Секретарка не здавала звіту, бо не прийшла. Санітарка прочитала поіменно тих дітей, що приходили до школи брудні. Також здавали звіти впорядчики. Коли скінчили учні свої звіти, забрав слово тов. учитель. Він сказав, що діти краще вчаться і заховуються, а також стараються тримати себе чисто. Потім переведено малий іспит.

Учитель викликав спершу найменших дітей, (котрі недавно почали ходити до школи.) Показуючи букви, він питав як вони називаються. Взяв значок "М" питав одної дівчинки, вона відповіла "*М*" потім "*і, а, х*", питав їх читати значки, потім покликав до таблиці одну з тих найменших і казав написати дещо, вона написала. Другий хлопчик зложив це і прочитав "мама" потім слово "тиша", "ти", "та" і все діти знали.

Менші скінчили, учитель викликав одного ученика зі старших, щоби прочитав яку небудь книжечку. Він вибрав собі книжечку "Боб", прочитав трохи, переповів і пішов до лавки.

Одна учениця читала "Кубельце", були питання від других учеників і вчителя і на всі запитання учениця відповіла. Також оповідали про "Безпритульного Хомку і "Грищеву шкільну науку". Були запитання і на всі була вдоволяюча відповідь учеників.

І. Безверхний,
ученик УРДШ Вест Торонто.

А ЧАС ВЖЕ НАЛАДНАТИ РОБОТУ І В НАС!

Іст Виндзор, Онт.

В 1929 році наш відділ ТУРФДім в Іст Виндзор, Онт., працював, як лише було можливо, але наші члени дуже мало дописували про ту працю до нашої преси. В тому дописові я хочу коротко написати, як ми працювали в минулому році, а головно вказати на головні недомагання, щоби наше членство старалось усунути ті недомагання в цьому році.

Наш відділ ТУРФім по числу членів у ньому є четвертим з ряду в нашій організації. Але що до ведення організаційної праці, то ми стоїмо далеко далі позаді, як на четвертому місці. А чому це так? В чому причини такого стану річей? Ті причини лежать таки внутрі нашого відділу. Відділ зустрівся в минулому році з цілим рядом недомагань, наші члени не реаґували вповні по організаційному, а в деяких випадках, то замісць наладнувати справу, погіршували її.

Тепер ми повинні старатися, щоби подібні речі не могли в нас повторитися. Минулі помилки повинні навчити нас не робити їх вдруге.

Наша організація є клясово-освітня організація. Але я мушу признатися, що в минулому році в нас не ведено стільки освітньої праці, як можна було. Освітній комітет існував у нас майже лише на папері. Відділ влаштував кілька лекцій на ріжні теми, але на ті лекції не прийшли всі члени і членкині. Щось зовсім подібного було теж з читанням звіту з Десятого Зїзду ТУРФДім. Велика частина членства не приходила на ті читання. А це дуже зле, бо, не перестудіювавши ухвал з'їзду, ми не можемо знати, як саме належить вести організаційну працю.

Теж не переводимо ми як слід своїх зборів. Ще X Зїзд ТУРФДім виніс ухвалу, щоби відділи раціоналізували ділові збори і присвячували частину часу на зборах на освіту. Організаційно-освітній комітет виніс по цьому питанні відповідне рішення ще в половині 1929 року, але рішення того нам не вдалося вповні перевести в життя ще й досі. Рішення лишилося рішенням, а збори ми переводимо по старому. А діється це головно тому, що ми не можемо розпочати вчас зборів. Звичайно буває так, що не можна вчас почати зборів через те, що або немає потрібного числа членів, або немає всіх діловодчиків. А знову вже потім як пічнемо збори, то важко їх скінчити, тільки справ назбирається. Та й в додатку членство безпотрібно затягає бізнесові справи ще й через те, що багато членів люблять безконечно повторювати вже висказані думки.

В провінціональних виборах в минулому році наше членство теж не дописало. Членство було замало активне в тих виборах, а це є великою нашою провиною супроти робітничого руху і ми на майбутнє мусимо подбати, щоби бути активними в подібного рода кампаніях.

В міських виборах те занедбання обовязків з боку нашого членства знову виявилося. Наслідок був той, що виборча кампанія скінчилася не з таким успіхом, як повинна була випасти. Після виборів всі спихали вину одні на одних, а на ділі, всі ми винні.

Читання лекцій, які прислав ЦВК були вже більш успішні. Членство прийшло на них масово й уважно слухало їх. Добре було би, щоби ЦВК постарався в 1930 році висилати нам більше таких лекцій.

З мистецтвом маємо клопіт. Як прийдеться грати якусь штуку, то в першій мірі тяжко ролі роздати, а потім знову тяжко стягнути аматорів на пробу — все спізняються. Режісер ходить в таких випадках по сцені, злиться, кричить, але це справі не помагає, аматорі спізняються все одно.

Те ж саме зі співацьким гуртком. Співаки зійдуться на спів, але замісць співати, розходяться по кімнатах УРД й тяжко зібрати їх до купи. Звичайно, що по таких пробах співаки мусять провалюватися на концертах. Пора, щоби мистком постарався наладнати ті недостачі.

Праця в УРДШколі.

В УРД школі навчання ведеться по новій методі. Але таких прилюдних тримісячних іспитів, як по інших місцевостях, в нас немає. Шкілком і учитель повинні подбати, щоби завести такі іспити.

Теж замало уваги присвячують УРД Школі і родичі. Великі труднощі маємо зі збиранням платні за школу. Правда є багато родичів, що не працюють. Ті не можуть платити — це зрозуміле й оправдане. Але є такі товариші, що працюють, а мимо того приходиться йти до них за грішми аж до їхнього дому. Родичі повинні теж присвятити більше уваги тому, щоби діти вчилися і йшли до УРД Школи, а не поза школу, як це часом трапляється.

Збори родичів також тяжко скликати. З одного боку трудно найти на такі збори вільний час і місце, а як вони найдуться, то тяжко знову родичів зібрати. Але Шкілком повинен постаратися, щоби збори відбувалися реґулярно.

Меншає число відвідувачів Освітнього Курсу.

Освітній курс існує вже від листопаду минулого року. На курс вписалося 50 учасників. Предмети такі: анґлійська мова, політична грамота і ґеоґрафія. І характерно, вміру того як курс продовжується, курсантів на ньому все меншає. Словом, брак витревалости в товаришів. Починати, то починають зі захватом, а до кінця дотягнути не можуть, чи правильніше сказати, не хочуть.

Освітній комітет повинен звернути увагу, щоби членство не відхилялося від самоосвідомлювання. Бо в теперішній мент загостреної клясової боротьби і гарячкової підготовки капіталістів до війни і до збройного нападу на Радянський Союз ми повинні освідомляти себе, щоби вміти боротися за свої інтереси.

Свої особисті хорі амбіції ми повинні викорінити зі своїх вдач і щиро взятися до праці в користь всіх працюючих.

Робкор.

ЙДІТЬ НА ДЕМОНСТРАЦІЮ НА ПЕРШЕ ТРАВНЯ В СОДБОРИ!

Содбори, Онт.

Перше травня наближається і майже вже в нас. Перше травня є найдорощим днем для пролетаріяту цілого світу. Воно відзначується героїчною боротьбою робітництва проти пануючої кляси великими демонстраціями. В демонстраціях показує робітництво свою отверту рішучість в наступі на капіталістичну клясу.

Робітництво Содбор возьме спільну участь в цьому величавому святі. Воно буде демонструвати вулицями міста. Перше-травнева конференція, яка відбулася в неділю, 20 квітня ц. р., рішила одноголосно влаштувати демонстрацію вулицями міста.

Конференція була скликана Комуністичною Партією Канади і відбулася дуже успішно. Всі робітничі організації і трейд юнії були зарепрезентовані. Після вичерпання програми вибрано комітет, який занематиметься підготованням успішної масової демонстрації в день Перше травня.

Зараз, коли барони ніклевих майнів і їхні наємні наганячі співають про добробут, робітництво мусить вийти на вулиці та задемонструвати з пролетаріятом цілого світу й сказати їм, що цей роскішний добробут є піт і кров мозолистих рук майнерів. Й заманіфестувати свою готовість до боротьби з пануючою клясою за визвіл пролетаріяту та задемонструвати свою готовість боронити Радянський Союз.

Всі на демонстрацію в день Перше травня. Хай воно буде дальшим кроком до зміцнення нашого революційного руху і до перемоги.

Осип.

ГІРКІ СЛЬОЗИ РОБІТНИЦІ-МАТЕРІ.

Едмонтон, Алта.

Армія безробітних збільшається з кожним днем. Кожний день приносить десяткам і соткам робітників і робітниць та їх родинам жорстокий подарунок — нема роботи! А там голод, холод, плач маленьких діточок, гіркі сльози матерей, а батьки ходять понурі голодні й обдерті, шукаючи роботи цілими днями.

Іду я в місто за потребою, а коло ситі гол переходить мене жінка з сльозами в очах: "Ой, добродію, товаришу, бійтеся бога, ходіть зі мною до "реліф офісу", щоби ви за мене поговорили, ходіть прошу вас".

В чім же справа, ви-ж не менше володієте анґлійською мевою, чим я? — Не слухають мене, не хотять розуміти... Вони добре розуміли, як мій старий ще працював, як я приносила за свій шек податок, тоді добре мене розуміли, а тепер, коли ми зубожіли, коли вже й той шек за податок забрали, коли в хаті ані куска хліба між дітьми, то мене не розуміють... Ходіть прошу вас.

Що-ж робити, іду. Прийшли ми до того "реліф офісу", але там треба чекати черги, бо там таких бідолах є десятки, що стоять в черзі і чекають. Тут почала мені ця жінка розказувати, якто колись їм краще жилося, як тоді вони байдужно дивилися на нашу робітничу організацію.

"Я пригадую собі, як то колись ви в нашім народнім домі говорили, а було це ще 1919 року... Тоді я вас не розуміла, це хотіла розуміти, а тепер вже розумію... Було це ще в 1919 році, а я аж тепер зрозуміла ту вашу промову. Правду ви тоді говорили. Знаєте, вже третий рік чоловік отак лише по кілька місяців робив у рік. О це вчера встав рано, не снідав, бо не було що, зібрався й каже: я здається сьогодня на обід не прийду, бо далеко з міста ходити на північний Едмонтон, та й чого буду приходити додому, коли й так їсти нема що. Може дістану роботу, або щось роздобуду на вечеру". Пішов і роботи не дістав, на вечеру нічого не роздобув, а десь впав зголоднілий, зімлів і до шпиталю забрали, а нині мене повідомили, що твій чоловік слабий лежить в шпиталі на нирки й треба брати його на операцію".

Оповідає далі:

"В хаті нема ані куска хліба і я прийшла тут й дочекалася черги й зайшла до цего офісу, а від мене зажадали посвідки від лікаря, що дійсно чоловік в шпиталі, а тоді аж піде представник "реліф офісу", розгляне, чи в дійсності мені треба помочі, а в мене вже другий день діти хліба не їли, лише на самій барабольці живуть."

"Дочекались ми черги в "реліф офісі". Ті самі пани домагалися посвідки докторської та розглянення справи, з великою трудністю вдалось мені виборoти тій жінці посвідку до стору на три долари вартости.

Бідна матір голодних діточок дякує мені за поміч, каже: "Хай вам бог дасть, що собі в бога бажаєте..." От таки найкраще робітники знають біду бідного, а наші пани з нашого Народного Дому встидалися б піти зі мною до цего офісу".

Чи одна мати терпить голод і холод з своїми діточками? Мільйони їх в цілому світі. Чи один батько ходить днями без снідання й обіду, падаючи серед вулиці, безсильний, зголоднілий?

Та чи лише маються так робітники в містах? Ні! Фармері теж не ліпше переживають цю крізу, їх теж повно в Едмонтоні, шукаючи порятунку, щоб на біржі праці продати свою силу.

Коли чуєш — "добродію, товаришу, бійтеся бога, ходіть зі мною" — а сльози очі заливають, то тоді насувається тобі питання: якого бога боятися? Того, що привів тебе і твоїх дітей і мільйони таких до смерти з голоду? Невже ж ви не бачите, що в Америці, в Канаді богом є отой зелений долар, що за него капіталіст закупив все і навіть бога купив. Борись робітнику, а не плач, бо капіталіст серця не має, він не знає, які гіркі сльози бідної матері.

Око.

ЧИ ВИ ВОРОГ СВОЇМ ПРИЯТЕЛЯМ?

Коли ні, то чому не постараєтеся, аби всі ваші приятелі читали "Укр. Роб. Вісти"? Ви зробите їм приятельську прислугу, як зробите їх передплатниками "Укр. Роб. Вістей".

ХРИСТІЯНСЬКІ РАЗПНИТЕЛІ ПРОТЕСТУЮТЬ...

Вегревил, Алта.

Буржуазія разом з цілим "цивілізованим християнським світом" кричить репетує на все горло, що більшовики ніби то страшенно переслідують та катують релігійних людей. І справді малосвідомний робітник чи фармер, перечитавши такі чорносотенські рептілі, як наприклад "Західні Вісти", "У. Г.", "К. Ф.", "К. У." й інші, не думаючи довго може повірити цим підлим брехням.

І проти кого ті слуги божі кричать? Вони кричать проти того робітника і селянина, що довгі роки спав твердим сном, що аж Жовтнева революція 1917 року збудила його зі сну і показала, як будувати нове соціялістичне життя без хлопа і пана. І вже 12 літ як робітник і селянин почав будувати першу робітничу селянську країну, що займає одну шесту часть кулі земської, викидаючи на смітник тих дармоїдів стародавного світу, що нічого не робили, а лиш кров висисали з того бідного нужденного. І це добре знає той весь "цивілізований християнський світ", що як робітник та селянин Радянського Союзу зможе жити без тих пявок, то і робітництво інших країн почне дивитися ширше на світ, та зачне й собі тих дармоїдів викидати на брук, бо скаже, хто не робить тої не їсть. А це буде означати, що вони будуть вже утрачати те гойне життя й тоді мусять взятися до чесної праці.

Чому той "християнський цивілізований світ" не протестує проти білого терору, що все прибирає ширші розміри в усіх капіталістичних країнах?

В Болгарії від хвилини переходу влади в руки Цанкових в 1919 році тільки до 1925 р. вбито 30 тисяч самих робітників і селян. Румунія пішла слідами Болгарії й лише в самій Басарабії, відірваній від Радянського Союзу за підтримкою великих держав, румунізованій вогнем і мечем, за кілька років убито 18 тисяч селян.

У Фінляндії в 1919 р. перебито і кинуто до вязниць найкращі сили фінського пролетаріяту.

В старій Европі тюрми — це замучені ями. В країнах терору множуться і зростають братерські могили. Хто зможе описати рафіновані тортури в тюрмах, масові страчення і муки? Побіч з "законними" злочинами, щоденно убивають сті фашістські вбивці без судів тисячі робітників.

В 37 ріжних країнах в першій половині 1927 р. вбито 3,716 революціонерів і арештовано 33,288 осіб. Підчас липневих подій у Відни 1927 р. вбито сотки робітників, ранено тисячі. А найбільше лютує буржуазія в Китаю. Ця країна що до білого терору посідає "почесне" перше місце. За цифри замордованих, убитих, покараних говорять цілі річки робітничо-селянської крови в Китаю.

І це стара статистика з 1927 р. (і також не з усіх країн подаю цю статистику, бо немаю під рукою усіх), а ми знаємо, що білий терор шаліє далі повним ходом і що нині ці цифри побільшені вдвоє, або і більше.

Але цего той "християнський світ" на чолі з папою не бачить, закрило йому очі.

І він не то що не протестував проти цего дійсного варварства, він ще помагає буржуазії розпинати і вішати мільйони найкращих борців робітничої кляси.

Член С. М.

УКРАЇНСЬКІ ТРУДЯЩІ СУДИЛИ ПЕТЛЮРІВСЬКИХ ЗМОВНИКІВ.

Форт Френсес, Онт.

В неділю 30 березня, стараннням українського зорганізованого робітництва було улаштовано масовий мітінґ в УРД, на якому т. Н. Савчук виголосив відчит, як протест проти контрреволюційного діяння петлюрівців у Канаді й старому краю з окрема.

Тов. Н. Савчук, висвітлюючи молебні протести, які на заклик папи відбувалися по церквах на 16 березня проти мнимого переслідування релігії в Радянському Союзі, розповів, що в давнині католицьке духовенство переслідувало всякий прояв світської науки. І сьогодня це духовенство з папою на чолі, ставить себе в обороні переслідування релігії в Радянському Союзі, де самі єпископи заперечують будь-яке переслідування релігії з боку радянської влади. Але коли в Галичині перемінюють православні церкви на польські косцьоли, а українські школи заміняють теж на польські, то проти цього дійсного насильства над українським народом ні папа, ні українські ненькольбці ані одним словом не протестують.

Приміром, на Буковині немає ані одної української школи, а шкільна молодь виростає, не розуміючи того, чого її силою вчать. І де ж ті оборонці українського народу і української культури? Та вони (льокайчуки Пілсудського) не тільки що не протестують, але навіть ні словом не згадують у своїх шматах, що діється тепер на Західній Україні. А хіба-ж панські льокаї можуть ставити опір своїм хлібодавцям? Вони лише здібні колінкувати і лизати патинки польським, румунським, чеським і всім іншим панам тільки зате, щоб дістати огризок з їхніх столів.

Та й самим їм так хочеться панувати над українським трудящим народом. Про ці заміри самий Єфремов тепер сповідається перед радянським судом, що він і його товариші по контрреволюційній діяльности задумували ще раз з'єднатися з Польщею, щоби визволити Україну від робітників і селян й віддати панам.

Дарма, що канадійські петлюрівці горлають на цілу губу, що Єфремов займався виключно академічною працею, а Чехівський і інші автокефальні попи тільки церковними справами. Такою брехнею петлюрівцям довго не вдасться воювати.

Суд над Єфремівцями відкрив очи й тим робітникам і фармерам, що на сліпо довіряли петлюрівцям в Канаді. Свідоме українське робітництво вповні піддержує суд над Єфремівцями. Нехай знають вороги працюючих, що їхня чорна робота кінчиться.

По закінченню відчиту т. Н. Савчук прочитав резолюцію, яку присутні приняли одноголосно повстанням з місць. Після цього було поставлено кілька питань, на які докладчик давав вичерпуючу відповідь. Дивно, що ніхто з місцевих патріотів не прийшов послухати про діяльність тих "переслідуваних" на Україні. Мабудь встидалися показати свого брудного лиця перед робітничою публикою.

Робкор.

ЙДІТЬ ЦІЄЇ НЕДІЛІ, 27 КВІТНЯ, НА ЛЕКЦІЮ ДО УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ!

ЧИМ МИ ДИХАЄМО? — оце є питання, яке займає й цікавить не одного з нас. Находимося при станку праці, чи відпочинку, вдома або надворі — усюди чуємо інше повітря, воздух. Душливий і тяжкий, порошний воздух в шахтах чи підземельних майнерських норах згубне передчасно в могилу тисячі-тисячі молодих, дужих робітників і робітниць, замучує їх страшною смертю. Густе, ялісне повітря по мешкальних хатинах безкровною краскою забарвлює діточі обличчя, виблює їх, робить блідими, анемічними. Й чимало хворіб спричинює оте повітря, яке ми вдихуємо в себе й видихуємо.

ЧИМ МИ ДИХАЄМО?

Таку лекцію виголосить ТОВ. ШЕРН цієї неділі пополудні о 2.30 год. в салі Укр. Роб. Дому у Вінніпегу. Лекцію ту він продемонструє за допомогою хемічних складників, які розділятимуть те повітря, яке ми вдихуємо, на складові частини. Докладніше про повітря взнає кожний вже в неділю на лекції від докладчика. Звичайно, це тема цікава й на лекцію повинні прийти усі батьки, щоб взнати, як постачити доброго повітря у свої помешкання для себе й своїх дітей, щоб втримати їх при доброму здоровлі.

На ту лекцію кличемо усіх, хто бажає взнати ЧИМ МИ ДИХАЄМО?

Освітком.

ЗАСУДИЛИ РОБІТНИКА.

В понеділок 24. березня, Бил Каштан, дистріктовий організатор Ліги Комуністичної Молоді, зістав арештований в Гемилтоні по мітінгу безробітних, на якім він промовляв. На слідуючий день, коли його приведено на суд, клясово-свідомий суддя, який ненавидить робітників, засудив його на три до шість місяців до поправного дому.

Треба шукати далеко і довго, щоб найти ясніший приклад клясового засуду.

Бил Каштан є знаний поліції в Гемилтоні через свою активність в часі страйку сталевих робітників в тій же місцевості, як також з своєї активности між безробітними.

Суддя оголошуючи присуд, не старався навіть закрити клясове питання, що було замішане в цій справі звичайною мовою про зламання закону і т. ін., але ясно показав, що він є інструментом своїх панів.

Він сказав: "Обвинувачений є комуністом, агітатором, який ходить всюди і проповідує бунт та робить клопоти". Тому він був небезпечним для панської кляси і мусить йти до вязниці на три до шість місяців.

Панська кляса стрічається всюди з питанням безробіття і вона знає добре, що не потрапить його позбутися. Рух безробітних, яким всюди проводить комуністична партія і Ліга Комуністичної Молоді, стає з кожним днем більш боєвим.

Щоб знищити існування цього руху, буржуазія вживає всіх засобів, які вона має до розпорядимости, починаючи від спроб підкупити провідників цього руху, аж до вживання руки закону. Цей засів, на який вона найбільше опирається, є досить великий кусок машинерії, бо він простягається від поліцейських клобів через "суди справедливости", через тортури "третього степення", аж до вкинення до темних нор буржуазних вязниць.

Ліга Комуністичної Молоді апелює до всіх робітників запротестувати проти засуду т. Била Каштана. Ми робітники не сміємо позволити босам кидати наших найбільш боєвих борців і найвідважніших наших провідників до вязниць. Ми потребуємо, щоб вони зараз були з нами в нашій щоденній боротьбі і не сміємо позволити на те, щоб вони лежали в панських тюрмах.

Робітники, йдіть чисельно на мітінги, які скликає Ліга Комуністичної Молоді по цілій країні.

Спішіть на допомогу нашому робітничому борцеві, Билові Каштанові!

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНҐ КРАВЦІВ В ТОРОНТО.

Торонтонські робітниці, які виробляють жіночі убрання, відкликнулися на організаційний мітінґ, який відбувся 3 квітня у великій салі під числом 382 Квін Ст. В. Головною бесідницею вечера була Ема Яніцька з Ню Йорку, яка є активною в Індустріяльній Юнії Злучених Держав. З огляду на її практичний досвід в цій індустрії, як також на її досвід, як організаторки, вона була в спромозі дати нам живий образ героїчної боротьби шевкинь Ню Йорку і боєвих кравецьких робітників та робітниць в Злучених Державах. Вона заналізувала зрадницьку роботу страйколомної агенції під назвою "Інтернейшинал" і навела багато прикладів, що ця реакційна юнія цілком безпосередньо служить фабрикантам. Вона запевнила нас, що боєві шевкині не мають довіря до компанійного юніонізму. Її факти були дійсно переконуючи і її апель до торонтонських шевкинь зістав принятий прихильно. Вона остерегла торонтонських шевкинь, щоб вони навчилися тої великої лекції, яку навчилися нюйорські шевкині і щоб вони всі помагали організаційній кампанії, яку провадить Індустріяльна Юнія.

Всекраєвий організатор Індустріяльної Юнії т. Кліг дав короткий начерк страйку кравців в Монтреалі і в Торонто. Його факти були дійсно переконуючі і він доказав, чому кравецькі робітники повинні попирати кампанію шевкинь і помогти Індустріяльній Юнії збудувати боєву юнію, яка буде проводити майбутніми боями кравецьких робітників.

Анна Булер, місцева організаторка, передтим, нім представила Хану Новінську, сказала, що, підчас коли компанійні юнії запрошують на свої мітінги до промов ріжних корупційних політиканів, таких, як Джімі Симпсон, що є отвертими наймитами фабрикантів, то Індустріяльна Юнія запрошує своїх рядовиків, які помагали організувати відділи шевкинь і віддаються всеціло будуванню юнії. Товаришка Новінська є одна з тих багатьох шевкинь, яких ми маємо, яка доказала, що Індустріяльна Юнія буде існувати. Товаришка Новінська говорила про головні потреби шевкинь, які йдуть за проводом Індустріяльної Юнії, бо вони вже мали нагоду переконатися до цего часу, що робітники і робітниці, які виробляють ковти, були зраджені. Вона викрила обставини в шапах маючи на це достовірні інформації і взивала шевкинь до боротьби, щоб вони могли осягнути ті обставини, які їм належаться.

Слідуючим бесідником був товариш Тим Бак. Товариш Бак заналізував ролю старих реакційних юній і вказав на еру співробітничання "Інтернейшинал" з босами. Зрада в Торонто не була випадком. Такої програми вона притримується всюди. Він навів переконуючі факти, що Індустріяльна Юнія є одинокою юнією, що може боротися і боронити справи робітників. Він описав ситуацію в головній індустрії і взивав присутних робітників взяти активну участь в теперішній кампанії шевкинь.

Перед закінченням мітінгу т-ка Булер сказала, що наємники, яких післав Дрепер і "Інтернейшинал" не настрашать боєвих робітників. Ми будемо боротися до кінця. Ми маємо боєвий елемент, який буде стояти при Індустріяльній Юнії і візьме активну участь в організуванні неорганізованих кравецьких робітників і робітниць. Настрій підчас мітінгу вказував на те, що кравецькі робітники і робітниці постановили боротися не тільки проти босів, але й проти страйколомської юнії "Інтернейшинал".

ПЕТЛЮРІВСЬКА ПРЕСА В КАНАДІ МАЄ ЗА СОБОЮ РЕКОРД В БРЕХНІ.

Форт Вил'ям, Онт.

Жаль часу й місця в нашій дорогій пресі відповідати всяким негідникам відпадкам робітничих організацій, що найшли собі притулок в ворожій робітникам пресі, яка ніколи не мала, не має й не буде мати щось спільного з робітниками, робітничим рухом, за винятком того, щоб боротись в найпідлійший спосіб з переловими товаришами, робітничими організаціями, що ведуть жорстоку боротьбу з капіталістичним визиском, капіталістичними наймитами, а в тому числі і з українськими запроданцями з петлюрівського та шаповалівського таборів, на совісти яких лежить кров і муки запроданого українського робітника й селянина польській шляхті, чехословацьким капіталістам та румуським боярам на Західній і Прикарпатській Україні.

Один з таких деморалізаторів та викидків з робітничих організацій в Форт Вил'ям, що своє "я" та "душу", ставив вище цілої організації, скотився так далеко, що опинився в обіймах петлюрівців, шаповалівців та православного попа.

В числі 12 "Правди й Волі" написав негідний панквіль, що правда дуже личить таким мерзотникам, в якім накидається на т.т. Шатульського, робкора Я. С. в звязку з великим масовим вічем, що відбулось в Українськім Робітничім Домі у Форт Вилям 24 лютого й на якім промовляв тов. Шатульський. Я заявляю і всі присутні на вічу можуть підтвердити, що ніхто з присутніх, ані з членів наших організацій, не сказав такого: "Як ви йому не дозволите ставити питання, то він готовий вас дурнями назвати, як колись сказав про т. Стокалюка."

Це одна свідома брехня негідника. Друге, той чоловік, що ставив питання про колективи, наскільки мені відомо, ніколи в колективах не працював, а як би і працював, то він нічого на вічу не говорив про те, чи там зле або добре, а питав лише для інформацій. Тов. Шатульський відповів йому, з чим запитуючий погодився. Оце друга з ряду найбільш з пальця виссана провокаційна мазанина петлюрівська негідника - дописувача. Негідна клевета також, що тов. Шатульський третю частину присвятив Свистунові. Тов. Шатульський наводив лише цитати з книжки того петлюрівця й що ті уступи противоречили самі собі. Нічого нема в цім надзвичайного й ніякої чести не зроблено Свистунові. Обовязком бесідника було здерти фалшиву маску з того пройдисвіта й показати присутнім правдиве його обличчя. Третя брехня негідника донисувача. Зовсім про Назарука та Петрушевича нічого не згадувалось, а дописувач присвятив досить місця тому, чого не було. Отже на кожнім кроці негідник крутить, як фірман батогом. Цей самий дописувач, опинився поза організацією тому, що організація викинула його поза свій поріг.

Згадуючи про демонстрацію безробітних на 6 березня, негідник-дописувач в брехні випередив навіть місцеву буржуазну ґазетку, бо послідня подала число демонстрантів далеко більше ніж малькотник. Нема потреби спростовувати, бо подане число учасників дійсно доходило близько 6 тисяч. Цим брехливим панквілем, екс-революціонер, а нині "френд" православного попа, приятель петлюрівців, закалишний друг шаповалівців, кидає погане світло на свою і так мерзенну особу, що сміється з безробітніх, а тим самим встає за місцевою буржуазною владою твердить, що голодних немає, що їх у Форт Вил'ям було і є лише 60. Нічого, прийде час і робітники спростують цей гидкий панквіль.

Що тічиться робкора Я. С., то хай ним не ломить собі голови малькотник. Лише справжній міщанин дивиться так, що в клясовій боротьбі свідомі робітники пристають до тих двох, що бють третього. Коли приходиться, то Я. С. виступає проти десятьох; а завсіди боровся й бореться зі всякими дезертирами, деморалізаторами типу негідного малькотника, що проміняв поле революційної боротьби на православного попа, петлюрівців, шаповалівців та іншу контрреволюційну зграю. "Свій до свого". Туди й дорога. Пригадались слова Шевченка, в які вгублюється негідник:

"Будяки
Та кропива, а більш нічого
Не виросте над вашим [трупом!
І стане купою на купі
Смердячий гній, і все те все
По троху вітер рознесе".

Я. С.

НАБЛИЖАЄТЬСЯ ПЕРШЕ ТРАВНЯ.

Бінфейт, Саск.

Наближається перший травень. Його зустрічатимуть усі трудящі світу на вулицях демонстраціями й масовими мітінгами, стрічатимуть з червоними прапорами й боєвими гаслами. На перше травня змобілізований пролетаріят задемонструє свою силу й готовість до ще рішучішої й завзятішої боротьби за освободження трудящих з-під гнету капіталу.

На перше травня продемонструють свою силу й організованість українські трудящі Канади поруч усього робітництва світу. Перший травень — це свято робітників, встановлене самими робітниками. Й на ньому не забракне ні одного українського робітника, що солідаризується з боєвим наступом трудящих на фронт капіталу. Всі йдіть на демонстрацію в день перше травня.

Г. М.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!

SAFEWAY STORES
DISTRIBUTION WITHOUT WASTE

СПЕЦІЯЛЬНОСТИ
на Суботу 26 Квітня

МАСЛО
Гайвей Чойс Крімері
2 ФУНТИ — — — 69 Ц

ФАСОЛІ
Ейлмер Порк енд Бінс
3 БЛЯШАНКИ ЗА — — 29 Ц

ЕЙЛМЕР ДЖЕМ	40-унцовий слоїк	— 43 Ц
ЕЙЛМЕР СОРТОВАНА ЗУПА	бляшанка	— 10 Ц
МИЛО Палм Олив	4 кавалки за	— 29 Ц
ЛАКС Совп Флейкс	3 за	— 25 Ц
ГАЙВЕЙ ЧАЙ, вибрана якість	фунт	— 49 Ц
КВЕЙКЕР ОВТС, без премій в середині		— 24 Ц
ГАЙНЦ КЕЧУП	велика фляшка	— 24 Ц
МАЛА БІЛА ФАСОЛЯ	3 фунти за	— 23 Ц
ПІНОТС Пражений	2 фунти за	— 23 Ц
БИСКЕТИ Павлінс Содас		— 20 Ц
ТОМСОНС КЕЙКИ, сортовані	один	— 19 Ц
ХЛІБ Сейфвей, білий і разовий пшеничний	бохонець	— 06 Ц
КУКУРУЗА Мін. Голден Ґ. Корн	2 за	— 33 Ц
ШАЛАТА головками	одна головка	— 9 Ц
ДОСТИГЛІ ПОМІДОРИ	фунт	— 17 Ц
ЯБЛОКА, гарні Шпіценберг	3 фунти за	— 25 Ц
ЦИБУЛЯ британськоломбійська	3 фунти	— 14 Ц
СВІЖІ ПАЙНЕПЛС	один	— 23 Ц
МОРКВА вязанками	3 вязанки за	— 19 Ц

Safeway Stores Limited

СКЛИКАЛИ МАСОВИЙ МІТІНҐ КРОЛ.

Ошава, Онт.

На 9 лютого відбувся в нашій місцевості масовий мітінґ Канадійської Робітничої Оборончої Ліґи в справі допомоги венкуверським робітникам, які вийшли на страйк, домагаючися ліпших умовин праці.

Віче відкрив тов. Якимчук промовою, пояснюючи ціль і завдання цієї боєвої організації КРОЛ. Відтак промовляв тов. Гарасимчук. У своїй промові він переповів про посилений наступ капіталістів на робітничу клясу, сказав, як по усіх станках праці зривають робітникам і робітницям заробітну плату, звільняють їх від роботи, збільшують години праці. Проти того треба боротися, треба відбивати атаки капіталістичної кляси.

Потім заговорив тов. Богайчук. Він обширно пояснив положення робітників у Венкувер, а головно представив безвихідний стан венкуверських страйкерів, які зараз опинилися в голоді, їх викидають капіталісти з помешкання, переслідує поліція, розбиваючи безробітним голови клобами. Тов. Богайчук закликав присутних, щоб допомогли страйкерам у їхньому крутому положенні й присутні прийняли їм з допомогою.

На 17 лютого відбулося в нас протестаційне віче проти поліцейського терору у Венкувер, де озброєна поліція нападала на робітників і громила їх клобами. На тому мітінґу промовляла товаришка М. Шелій з Торонта, вказуючи на те, як капіталістична кляса трактує голодних робітників, коли вони домагаються праці або хліба. Так само заговорила т-ка на концерті того дня в УРД. На тому концерті прочитано протестаційну резолюцію проти поліцейського терору й всі присутні робітники приняли її одноголосно.

На масовім вічу жертвували по $1.00: М. Гарасимчук, І. Руснак, О. Семенюк, І. Гут, Д. Ніжник, В. Будчук, В. Більський, К. Богайчук, І. Побережний, Ф. Якимчук, І. Дячук.

По 50 ц.: І. Руснак, Ф. Юськів, В. Чекаєнський, В. Медвід, І. Польний, Крістаф, С. Квасник, Петешок, Д. Гарасимчук, Моцькевич.

По 25 ц.: Гузар, т-ка Гарасимчук, т-ка Богайчук, т-ка Біленька, Бронський Н. Н.

Збірка на протестаційному вічу. К. Беженар $1.00; по 50 ц.: С. Бекер, І. Руснак, І. Гут, І. Козуб, С. Мацькивіч, Д. Ніжник, Стельмах, по 25 ц. А. Гарасимчук, І. Петешок, М. Богайчук, І. Квасняк, І. Василик, Ілія Руснак, В. Гунька 20 ц., А. Свободзян 15 ц., дрібної колекти $2.70.

Збірка на листи: Тов. В. Чеканський зібрав на листу по 50 ц.: В. Чеканський, Ф. Вагкінсон, М. Вендей; по 25 ц.: Н. Махнюк, Ф. Якимчук, І. Гагек, В. Вітвіцький, А. Свободзян, Ю. Медвідь, С. Стандар, М. Сенюк, І. Польний, В. Медвідь, Ф. Непп, А. Сайчук.

Тов. П. Лучик, зібрав на листу по 50 ц.: В. Стібан, В. Чернеба, І. Болібовський, М. Федишин; по 25 ц.: П. Лупик, Н. Козуб, К. Николюк, С. Рижак, В. Валюк, І. Фіялка, М. Сич, Н. Волович, І. Ковальчук 15 ц., по 25 ц.: С. Зубківіч, В. Балюк.

Тов. Н. Савчук зібрав на листу: А. Сиверинюк $1.00; по 50 ц.: М. Князик, Ф. Князик; по 25 ц.: А. Чибавяк, Конотіс, Балюк, М. Лазин.

Тов. В. Будчук зібрав на листу по 50 ц.: В. Будчук, Ф. Стрільчук; по 25 ц.: І. Руснак, М. Василик, А. Дімідюк, Д. Ніжник, І. Писарчук.

Тов. Г. Климович зібрав на листу: Максим 25 ц.; по 10 ц.: В. Гунька, Навольський, Саломон, Ронуз, Фаузар.

Тов. О. Сименюк зібрав на листу: О. Сименюк 25 ц.; по 10 ц.: Взвлюк, Павлюк, Пережак.

Тов. Ф. Якимчук зібрав на листу по 25 ц.: Н. Дзендровскі, Т. Брода, А. Крида, І. Неміси.

Тов. А. Руснак зібрав на листу по 25 ц.: В. Будчук, А. Руснак.

Тов. М. Козеняк зібрав на листу по 35 ц.: Балтон, Козеняк; А. Грунсе 20 ц.; Каблін 10 ц.

Тов. В. Годик зібрав на листу по 25 ц.: В. Елезюк, В. Безпясни, І. Темочко.

Всім жертводавцям заряд КРОЛ складає щиру подяку.

В. Більський, секретар.

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фармерської молоді.

Журнал цікавий і корисний так для дітей, як і для старшої молоді. В кожному числі багато ілюстрацій.

Поширюйте вістку про цей журнал!
Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата виносить тільки 50 центів.
Поодиноке число 5 центів.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — — Winnipeg, Man.

ПРИЙДІТЬ НА КОНЦЕРТ ДО У.Р.Д.!

ВІДДІЛ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ

— устроює —

В НЕДІЛЮ, 27 КВІТНЯ 1930 РОКУ

В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ВЕЛИЧАВИЙ

КОНЦЕРТ

Програма концерту багата й ріжноманітна. Приходіть на означений час, щоби не втратити місця і не вертатися до дому.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.15 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВІЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

В ПЯТНИЦЮ Й СУБОТУ, 25 Й 26 КВІТНЯ

буде висвітлюватися

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ЦІКАВА ФІЛЬМА

за оголошенням якої слідіть у слідуючім числі "Українських Робітничих Вістей"!

КЛИЧЕМО УСІХ УКРАЇНСЬКИХ ПРАЦЮЮЧИХ ПРИЙТИ ЦІЄЇ ПЯТНИЦІ, 25 КВІТНЯ, ДО УРД У ВІННІПЕГУ!

Жиємо в часах найгостріших і найвідкритіших клясових боїв по усіх капіталістських країнах світу. Капіталістична кляса готується до остаточного рішаючого бою з працюючою клясою. Ота кляса найжорстскішого визиску й гнету трудящих мас хватається зараз за останній щабель рятунку, щоб забезпечити собі панування й визиск працюючих. Вона насильно впроваджує по усіх капіталістських країнах свою диктатуру, диктатуру капіталу, так званий фашізм. Фашізм пробиває собі шлях найдикішим терором, мордами найбоєшого пролетаріяту, кровопусканням працюючих мас.

Зараз лютує фашістський терор зі скаженілою лютістю в Італії, Югославії, Австрії, Польщі, Румунії, Німеччині, Болгарії, Китаю. Фашізм зачервонив пролетарською кровю усі шляхи Европи, Азії, Африки, а так само Америки й перекинувся вже на тутешню країну, Канаду. И саме про цей

ФАШІЗМ, ОСТАННЯ ОПОРА, НА ЯКУ СПІРАЄТЬСЯ КАПІТАЛ

виголосить тов. Т. КОБЗЕЙ доклад цієї пятниці, 25 квітня, о 9 год. вечером в салі Укр. Роб. Дому у Вінніпегу. На цей доклад повинні прибути усі трудящі Вінніпегу, щоб пізнати свого найзапеклішого ворога, фашізм, який являється диктатурою капіталу й несе усім трудящим невільництво й повну загладу. До рішаючих боїв з капіталом і його диктатурою, фашізмом, виступив увесь пролетаріят світу. Час не жде, капітал наступає повною силою на фронт трудящих, бої розгорнулися на всіх позиціях за поваленням капіталу і його диктатури, фашізму, а встановленням диктатури пролетаріяту.

Більше взнаєте в пятницю на лекції в УРД, прийдіть лише!

Освітком.

УСІ ЧЛЕНИ НАШИХ ОРГАНІЗАЦІЙ Й БАТЬКИ ДІТЕЙ УРДШКОЛИ В ІСТ КИЛДОНАН!

Цієї неділі, на 27 квітня, о 2 год. пополудні прийдіть до Укр. Роб. Дому в Іст Килдонан на лекцію. З тієї лекції ви взнаєте докладно; як треба дбати й виховувати ваших дітей, щоб була з них користь для вас самих і для усіх трудящих.

Замало є дбати про те, щоб дітей вбрати й накормити. Їм треба дати щось більше, щоб вони могли у майбутності повною силою зустрінути усі життеві труднощі й поконати їх, коли вони стоять на шляху до їхнього кращого життя. И за цю роботу треба братися як найраніше й за певним пляном. И саме про оту нашу

МОЛОДЬ, З ЯКОЇ МАЄ ВИРОСТИ НАША ЗМІНА

заговорить ТОВ. ЛИСЕЦЬ цієї неділі пополудні. Здається, кожній батько й мати раді бачити свою дитину за інших життєвих умов і праці, чим це маємо зараз. Звичайно, до тих кращих життєвих умов треба прямувати визвольним шляхом, ці кращі умови треба вміти вибороти. Коли ж ми, як батьки, не вспіємо самі вибороти кращих умовин життя, так даймо усі засоби тієї боротьби нашим дітям.

Заряд.

БЕЗРОБІТНІ! ЗАПОМОГУ ВАМ ВІДМОВЛЕНО!

ПРИЙДІТЬ ТА ЗАПРОТЕСТУЙТЕ ПРОТИ ЦЕГО РІШЕННЯ ВЛАДИ

МАСОВИМ МІТІНҐОМ

ЯКИЙ ВІДБУДЕТЬСЯ

В ПЯТНИЦЮ, 25 КВІТНЯ В 10-ій ГОДИНІ РАНО

НА МАРКЕТ СКВЕР

ПРОМОВЛЯТИМУТЬ:

ТОВ. В. Н. КОЛІСНИК І ИНШІ.

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО І ВЧАСНО.

Вінніпеґське Т-во Безробітних.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

15 читачів "УРВ" у Стінбенк, Ман.

Щодо тих скорочених назв, які ви падали у запитанні, вони виговорюються так: ВУАН — Всеукраїнська Академія Наук; СВУ — Спілка Визволення України, яку зараз судять в Харкові за її контрреволюційну діяльність; СУМ — Спілка Української Молоді, це теж контрреволюційна організація попівської і панської молоді, що була відногою СВУ, під керівництвом Єфремова й цілої СВУ; КНО — Комісаріят Народньої Освіти; УНР — Українська Народна Республика; ЦК — Центральний Комітет; УСФ — Українські Соціялісти - Федералісти; УСД — Українські Соціял-Демократи; УСР — Українські Соціялісти-Революціонери. Усі ті скорочення, це початкові букви повного слова назви.

Ю. К., Іст Килдонан, Ман.

Вірш "Свобода і воля" блідий. От хоч би й та стрічка:

"А ти міцна і могутня,
І сміешся з глупоти
Що на тебе витрищили
Тигри зуби зі скали..."

Який же це зміст? — бачите самі. Так само допис "Христос і Ленін" ні причому. Оставте хрестів в спокою, він має своїх "писателів", а ви пишіть про життя робітників і визиск їхньої праці.

П. Баррій, Колмен, Алта.

Вдозву вашу до односельчан передайте перше на обраду відділу ТУРФДім у вашій місцевості. Невжеж ви уважаєте під сучасну пору найгостріших клясових боїв на Західній Україні аж так важливу потребу, як орхестра за $400 в невеличкому селі?

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ВІННІПЕГ, МАН.

Стараниям драмспівгуртка при ПРТ у Вінніпегу відбудеться в суботу, 26 квітня, в годині 8.30 вечером в Польськім Робітничім Домі **ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ.** Проситься всіх любителів танців прийти і весело забавитися.

В недїлю, 27 квітня, в годині 8.30 вечером відбудеться **МІШАНИЙ КОНЦЕРТ.** Програма багата. Вступ за добровільними датками. За вдоволення ручимо.

Заряд ПРТ.

ЗБОРИ ВІННІПЕГСЬКОГО ДРАМСПІВГУРТКА.

Цим повідомляється всіх членів й членкинь драмспівгуртка та реґісерів при Укр. Роб. Домі у Вінніпегу, що в неділю, 27 квітня, в годині 2.30 пополудні відбудуться в шкільній салі **ВАЖНІ ЗБОРИ** драмспівгуртка. Всі повинні прийти точно на означений час. Нових членів радо вітаємо.

Мистком.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

Стараниям Дівочої Мандолінової Орхестри при відділі ТУРФДім в Транскона, відбудеться в неділю, 27 квітня, в годині 8.30 вечером, в УРД в Іст Килдонан **ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ** з ріжнородною і багатою програмою. Проситься всіх робітників і робітниць з Іст Килдонан і Елмвуд прийти на цей концерт послухати гарного співу і музики у виконанні наших молодих мистецьких сил з Транскони. Вступ за добровільними датками. Заряд.

Стараниям відділу Секції Молоді в Іст Килдонан відбудеться в пятницю, 25 квітня, в годині 8.30 вечером в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан **КОНЦЕРТ МОЛОДІ.** Програма надзвичайно багата і цікава. Проситься всіх прибути на цей концерт. Вступ за добровільними датками. Заряд С. М.

СЕНТ БОНІФЕЙС, МАН.

Цим подається до відома всім робітникам і робітницям в Ст. Боніфейс і околиці, що стараниям відділів ТУРФДім і РЗТ відбудеться **ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ.** Цю забаву встроюється з нагоди започаткування будови Укр. Роб. Дому в Ст. Боніфейс. Приходіть громадно і кличте своїх знайомих. Вступ 25 ц. Початок в 8-ій годині вечером.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ відділу ТУРФДім у Ст. Боніфейс відбудуться в неділю, 27 квітня, в 10-ій годині рано. Проситься всіх членів прийти на означений час.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ відділу РЗТ в Ст. Боніфейс відбудуться в неділю, 27-го квітня, в годині 2.30 пополудні, в приміщенні під ч. 395 Арчібалд стріт. Приходіть на час.

УВАГА! ПРУДГОМ І ОКОЛИЦЯ!

Цим подаємо до відома дооколичним фармерам і робітникам, що стараниям новозорганізованого відділу Секції Молоді ТУРФДім в Прудгом, Саск., відбудеться в неділю, 4 травня, в 2-ій годині пополудні, в салі Укр. Фарм. Дому **ГАРНИЙ КОНЦЕРТ.** Це перший концерт, який наш відділ Секції Молоді встроює. Це перший раз ви побачите виступ нашої молоді з гарними співами, танцями і з новою музикою. Просимо всіх дооколичних мешканців прийти. Ми певні, що ви будете вдоволені. По концерті буде **ЗАБАВА.**

Заряд.

ХАТНА ЗАБАВА

— відбудеться —

В ЧЕТВЕР, 24 КВІТНЯ

ПІД Ч. 594 МАВНТЕЙН ЕВНЮ

Забаву встроює відділ Жіночої Секції ТУРФДім у Вінніпегу в користь фонду висилки жіночої делеґації до Радянського Союзу. Проситься всіх членкинь взяти участь в цій забаві і привести своїх знайомих. Забава починається в 8-ій годині вечером.

Заряд.

DR. F. RYBAK (M.D., C.M., L.M., C.C.)
Лікар, оператор і акушер з довголітною практикою в шпиталях Вінніпегу, Шікаго й Монтреалу. Операції виконує в шпиталях.
Офіс: 598 SELKIRK AVENUE — Телефон: 55 323
Резиденція: 562 ALFRED AVE. — Телефон: 54 000
(До резиденції можна телефонувати в ночі)
WINNIPEG — — — — — MANITOBA

ШКОЛА КРАВЕЦТВА ЖІНОЧОЇ НОШІ
Робиться на замовлення дреси, звичайні і весільні, лекші і тящі жіночі плащі і т. д. Слюбна ноша наша спеціяльність. Наша робітня і адреса:
Mrs. J. J. BUSZEK
550 Selkirk Avenue — — — — Winnipeg, Manitoba
Вечерами 476 College Avenue. Phone 55 038

ВАЖНЕ ДЛЯ ЖІНОК!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ЖІНСЕКЦІЇ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ

— відбудеться —

В ПОНЕДІЛОК, 28 КВІТНЯ

В УКР. РОБ. ДОМІ

СПІЛЬНЕ ЧИТАННЯ

на яке повинні прийти всі членкині і кликати з собою своїх знайомих. Читання починається в 8-ій годині вечером.

Заряд.

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРА СЕКЦІЇ МОЛОДІ.

Подаємо до відома всім відділам Секції Молоді ТУРФДім в Манітобі, Саскечевані і Алберті, що Центральний Комітет Секції Молоді висилає тов. Я. Бобисюка на організаційну обїздку до слідуючих місцевостей:

Мондейр, Алта. — 26 і 27 квітня.
Вегревил, Алта. — 28 квітня.
Ренфорлі, Алта. — 29 квітня.
Бучач, Алта. — 30 квітня.

Товариші!

Центральний Комітет Секції Молоді звертається з просьбою до зарядів відділів українських робітничих організацій і членства вище згаданих місцевостей скликати масові віча на призначені дні в поодиноких місцевостях і дати нашому організаторові тов. Я. Бобисюкові всяку моральну і матеріяльну поміч, за що Центральний Комітет Секції Молоді згори дякує.

І. Аламбець, голова. — М. Король, секретар.

ЗАМОВЛЯЙТЕ НОВУ КНИЖКУ!

Накладом Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства вийшла з друку нова брошура п. н.

ГАНЕБНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕТЛЮРІВЩИНИ

("СПІЛКА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ")

Коли хочете довідатися про змовницьку діяльність ефремівщини на Радянській Україні, так замовте собі цю брошуру, яка має 62 сторони друку більшого формату і

КОШТУЄ ЛИШЕ 10 ЦЕНТІВ.

Замовлення разом з грішми заслайте ще сьогодня на адресу:

THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION
Cor. Pritchard & McGregor, Winnipeg

ПРИСИЛАЙТЕ СТАРУ АДРЕСУ.

Коли переїздите з одної місцевости до другої або переносите ся з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити зараз нашу адміністрацію, аби змінила Вашу адресу При цім не вистарчить подати тільки нову, але конче потрібно подати і стару Вашу адресу

НА ПРОДАЖ шевська робітня (шоп рішейр шопа). Прошу вдаватися по ширші інформації на нижщу адресу:
F. EWASKOW
96 Keewatin St. — Phone 25 441
(53) Brooklands, Man.

ДО РЕНТУ фарма в Ст. Норберт, Ман., близько стріт кари і коло ріки. Готових під засів є 60 акрів. На фармі є хата, гередж, а з машинерії є трактор, дво-скибовий плуг, сівачка і диски. Можу рентувати також до спілки. Зголошуйтеся на адресу:
GEO. CHAYKOWSKY
625 Jarvis Avenue
(48) Winnipeg, Man.

ХАТА НА ПРОДАЖ під числом 923 Боровс евню. Хата в добрім положенню. Продам таню. Інтересованих прошу зголошуватися на повищу адресу. (49)

ПОШУКУЮ односельчан, з села Кальникова, повіт Мостиска, Галичина. Коли є хто з цього села в Канаді, прошу написати на слідуючу адресу:
P. SADOWY
116 Palmerston Ave.
(48) Toronto, Ont.

ПОШУКУЮ свого брата, Павла Кучмія, з села Васильковець, повіт Копичинці. Пропав без сліду з Вінніпегу тому 4 тижні назад. Хто знав би про нього або він самий, як ще живий, прошу написати на адресу:
ILKO KUCHMIY, 718 Farm St.
(48) Montreal, Que.

НА ПРОДАЖ мурований дім на 7 кімнат під числом 219 Поплар евню, Елмвуд. Дім в добрім положенню. Ціна $4,300.00. Хочу $1,000.00 готівки. Можу також заміняти за дім на 4 або 5 кімнат. Прошу зголошуватися на повищу адресу. (48)

НА ПРОДАЖ або до ренту новозбудована хата на 6 кімнат; збудована після найновішої моди. Зголошуйтеся на адресу:
JOHN KULYNYCH
671 Machray Avenue
(50) Winnipeg, Man.

НА ПРОДАЖ МІСЬКІ РЕАЛЬНОСТИ.

Нащо мешкати в ренті, коли можна мати свою хату. Маємо на продаж 5-кімнатову хату на Коледж евню. Ціна низька; кеш малий; добрі услівя. Маємо лоти на продаж: 6 на Абердін евню, 2 на Боровс евню, 2 на Бенермен евню, 1 на Причард евню і 5 на Госкін евню в Елмвуд. Всі лоти добрі під будову для контракторів. Ціна і услівя приступні. Маємо також 45 акрів землі з будинками пів милі від МекФилипс стріту і акри попри Вінніпег Біч треки. Ціна низька. Прошу вдаватися по близші інформації на слідуючу адресу:
964 PRITCHARD AVENUE
Winnipeg, Man.

НА ПРОДАЖ вповні устаткована пекарня в добрій місцевости та за вашу власну ціну і на ваших услівях.
Добрий "конфекшенері" бизнес.
Добрий "барбер шап".
Гарний город при місті.
Поплатний курячий "ренч".
Ріжні вповні устатковані фарми, які можна виміняти за хати.
J. J. SWANSON & CO. LTD.
Phone 26 349 — 600 Paris Bldg

МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ — перероблені і нові, направа і чищення. Вдоволення гарантується. MODERN OFFICE APPLIANCES, LIMITED. 247 Notre Dame, Winnipeg, Man.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛИЦИТАТОР
(акшенір)
Оцим повідомляється поселенців міста Вінніпегу і дооколичних фармерів, що під числом 245 DUFFERIN AVENUE відбувається два рази на тиждень, а то: в середу і суботу ПУБЛИЧНА ВИПРОДАЖ (лицитація) всіляких домашних й господарських річей. Отже, хто має що на продаж або бажає що вкупити, так просимо вдаватися до нас. Бизнесмени або ті, що бажають розпочинати бизнес можуть вдаватися до нас, а ми зможемо доставляти річи як по найтаншій ціні. За добру і совісну обслугу запевняємо кожного, за що ручить бондова компанія.
J. WACHNIAK — J. WASILINA
Lic. Auctioneer — Secretary
245 Dufferin Ave., Winnipeg, Man.

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ
ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)
з практикою в шпиталях в Монтреалі і Ст. Боніфес.
417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 55 866
(На місці д-ра Ґержабека.) Урядує також вечерами.

НАЙЛІПША КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
Робимо убрання до міри з доброї матерії і сукна. Коли Вам потрібно зараз убрання або літний плащ, так заходіть до нас, бо ми даємо великий опуст. Ціна попередно була $35, тепер $29; попередно $40, тепер $33; а ті що коштували $45, тепер по $38. За вдоволення ручимо. Також чистимо, прасуємо і направляємо.
A. CHOMA — 567 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

ДР. Й. МЕҐАС
ОПЕРАТОР, ЛІКАР, АКУШЕР
Найновіша екс-рей машина. Найновіші електричні машини до безопераційного лічення. Лічить венеричні недуги.
10164A — 101 STREET
Room 201 Kitchen Block
Phone 4645 — Edmonton, Alta.

Dr. H. Hershfield
ЛІКАР, ХІРУРҐ І АКУШЕР
Спеціяльність: венеричні хороби і хірургія. Говоримо по українськи.
576 Main St., Cor. Alexander Ave.
Winnipeg, Man.
Phones: office 26 600 res. 28 153

Safrin's Drug Store
137 Euclid Avenue
Winnipeg — — Manitoba
Аптикар зі старокраєвою і тутешньою практикою виконує всі лікарські рецепти точно і по умірковaній ціні. Маємо на складі всякого рода коріння, пявки і патентовані медицини.
Медицина на жолудок ... $2.25
Масть на сверябчку $1.15 і $1.85
Масть на ревматизм ... $1.10
Медицина до крижей ... $2.00
Медицина на успокоєння нервів ... $2.00
Метармофоза "крім" усуває веснянких з лиця, сонячне обпалення і чорні плями. Ціна з почтовою пересилкою ... .90
Оплачуємо почтову пересилку. Говоримо по українськи. Всякі пояснення даємо безплатно.

ДР. Г. ЙОНКЕР, М. Д.
Лікар, Оператор і Акушер
397 BURROWS AVENUE
Phone: 51 470. Winnipeg, Man.

ДР. Н. ЛАНДІС
ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР
Екс-рей машина. Електричні машини до лічення недуг. Спеціяліст по венеричним недугам.
387 DUNDAS ST. W. TORONTO
Phone: Trinity 7248.

УКРАЇНЕЦЬ
ДР. Ю. ДРАҐАН
M.D., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
203 CANADA BUILDING
Saskatoon, Sask.
(Коло сенарської стації)

ДР. П. ГУЦУЛЯК
ДЕНТИСТ
веде свою канцелярію під числом
407 Selkirk Ave., Winnipeg.
PHONE 35 298

ДР. С. ДЖ. ГЕРБЕРТ
ХІРУРҐ-ОПЕРАТОР.
Урядує від 2. до 5. год. пополудни
Телефон до офісу: 22 633
Телефон до дому: 202 461
412 BOYD BLDG., WINNIPEG

ДР. ІВАН ОРОБКО
ЛІКАР І ХІРУРҐ
ЕКС-РЕЙ ЛЯБОРАТОРІЯ
207 MOSER RYDER Bldg.,
101st Street, Edmonton, Alta.

STILLS DRUG STORE
54 Bond St., Transcona
PHONE 173
Средство Стілса на ревматизм, фляшка $1.00. Є це вартісне средство на хронічний ревматизм, ломбаґо і т. п.
Средство на бронхайтс, фляшка 50 ц. Дуже відповідне средство від кашлю і простуди.
Старанне виповнювання прескрипцій є найважнішою частиною нашого бизнесу і всі виповняється особисто.
В. А. СТІЛ

ЧИ МАЄТЕ НЕЗДОРОВІ НИРКИ
Ваші нирки будуть сильні і здорові коли будете уживати наш тонік від нирок. Позбудьтеся болів в крижах, що є спричинені занищеною уриною та інших клопотів, що спричинені наслідком нечистої крови.
Ця спеціяльна медицина коштує $2.50. Пишіть по безплатний катальоґ медицин.
SHORE'S DRUG STORE
Cor. 20th St. W. & G.
SASKATOON, SASK.

ДОКТОР Б. А. ВІКТОР
Лікар, Хірурґ і Акушер
Офіс: ROYAL BANK BUILDING
Cor. Selkirk & Salter
Офісові години від 3—5 і від 7—8.
Телефон до офісу — 52 744
До помешкання — 51 772

ВИРОБЛЯЄМО
штучні ноги, руки і підпашки (trusses). За роботу і матеріял гарантуємо. Ціни умірковані. Говоримо по українськи.
THE WINNIPEG ARTIFICIAL LIMB COMPANY
621 Main St. — Phone 86 467
Winnipeg, Man.

ПРОДАЮ ХАТУ
Нова, гарно, добре і тепло збудована хата. Має сім кімнат. До школи близько, до стріт кари пів бльока. Через певні причини мушу продати якнайскорше і тому продам дуже дешево. По ширші інформації телефонуйте на 503 639, або зайдіть під число:
517 PARR ST. — Winnipeg, Man.
Ф. БАБІЄНКО, властитель.

НАПРАВЛЯЄМО грамофони, ріжного рода. Маємо нові машини (мотори) і всі частини, а також найновіші рекорди.
NORTH END GRAMOPHONE STORE
826 Main Street — Winnipeg, Man.
Т. ЦУРКАЛЕНКО, властитель.

ДР. Й. С. ЧАЙКІВ
ЛІКАР І ОПЕРАТОР (B.A. M.D.)
Спеціяліст по венеричним недугам і спеціяліст-акушер
Офіс: 349 BATHURST STREET — Tel. Trinity 7132 — TORONTO, ONT.
Офіс і помешкання: 269 ROYCE AVENUE — Tel. Lloydbrook 3353
Урядові години — від 2. до 4. і від 6. до 8.

ЗНАМЕНИТИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ МАТЕРІЯЛ
Високо доброї якости ломбер і матеріяли для викінчування хат в середині. Спробуйте дати нам замовлення.
THE DOMINION LUMBER & FUEL CO. LTD.
667 Redwood Ave., Winnipeg, Man.
Phone 57 348-9 — Transcona Dial 85 Call 38

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА НА КОРОТКИЙ ЧАС!

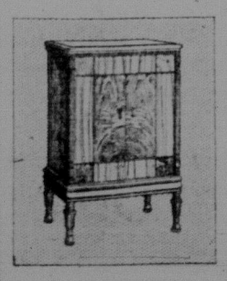

Combination — $375.00

Коли ви маєте старий грамофон виробу Віктора, то маєте надзвичайну нагоду заміняти його на **Новий Комбінейш'н Віктора** (радіо-грамофон) вартости **$375.** А ми дамо вам за ваш старий грамофон **Віктора $80.00,** як першу рату, а решту $295.00 на легкі сплати:

Нові Ортофоніки, які продаємо з задатком **$1.00,** а решту на сплату по **$1.40** тижнево.

МАЄМО ТІЛЬКИ 10 ОРТОФОНІКІВ ПО ЦИХ УСЛІВЯХ.

Користайте з нагоди!

Нові голосники Прімафоник (Primaphonic) даємо на пробу безплатно.

Маємо на складі всілякі нові рекорди.

UKRAINIAN VICTOR ORTHOPHONIC SHOP
790 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.

ПРОГУЛЬКА ДО СТАРОГО КРАЮ ВЕЛИКИМ І ПОСЛІДНІМ КОРАБЛЕМ **АЛБЕРТИК**
ЯКИЙ ВІДПЛИВЕ З МОНТРЕАЛУ 21 ЧЕРВНЯ 1930 РОКУ.
На ПРОГУЛЬКА відбудеться під особистим проводом ІВАНА СТЕФАНІЦЬКОГО, корабельного агента з Торонто, Онт., який поїде з вами аж до старого краю. Ціна корабельних карт з Монтреалу:
До Львова в одну сторону $111.59; в обі сторони $197.00.
До Чернівець в одну сторону $113.44; в обі сторони $199.00.
За дальшими інформаціями вдавайтеся до: ІВАНА СТЕФАНІЦЬКОГО, CANADIAN STEAMSHIP TICKET OFFICE, 649 Queen St. W., Toronto або до вище поданих Гвайт стар Лайн офісів.

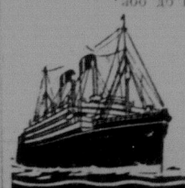

Друга різдвяна прогулька відпливе з Монтреалу дня 27 листопада 1930 р. під особистим проводом Йосифа Вальчишина гарним кораблем "Мегантик".
Трета прогулька відпливе з Галіфаксу в грудні 1930 р. від проводом Ю. Дробея.

White Star Line — J. Walczyszyn — McGill Bldg., Montreal, Que.
White Star Line — L. Sikevich — 224 Portage Ave., Winnipeg, Man.
White Star Line — G. J. Drobey — 10275—101 St., Edmonton, Alta.

WHITE STAR LINE CANADIAN SERVICE